

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (1443) SPALIS - OCTOBER 6

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Šventės ir darbai

Paprastai žmogaus gyvenimas vertinamas darbais — juo didesni darbai, juo reikšmingesnis gyvenimas. Tačiau toje darbu pynėje pastebimos ir šventės, t.y. dienos, kuriose apžvelgiami atlikti darbai, pasidžiaugiama laimėjimais ir linkima tolimesnės sėkmės. Kiekviena organizacija reguliariai apžvelgia nueitą kelią ir vėl ryžtasi naujiems darbams. Tai daroma įvairių sukaikių proga. Metiniai organizacijų susirinkimai taip pat apžvelgia atliktus darbus, bet tai eilinio pobūdžio įvykiai, kurie neturi šventinio pobūdžio. Neeiliniai yra tie organizacijų renginiai, kurie išeina iš kasdieninės rutinos, iškelia platesnės reikšmės dalykus ir atkreipia ne tik savo narių, bet ir plačiosios visuomenės dėmesį. Tai didieji organizacijų suvažiavimai, plataus masto demonstracijos, kongresai. Juose paprastai iškyla didžiosios mūsų problemos, platieji mūsų tautos rūpesčiai. Tokie renginiai yra šventės, iškeliančios mūsų gyvenimą virš kasdieninių rūpesčių, virš siauros rutinos, virš duoninės plotmės. Prie šio pobūdžio renginių priklauso ir devintasis ateitininkų kongresas, surengtas rugsėjo 1-4 dienomis Klevelande. Tai buvo neeilinis renginys. Savo reikšme jis iškyla virš kasdieninio mūsų išeivijos gyvenimo kaip šviesus žibintas tautos sutemose. Šis kongresas parodė, kad išeivijoje tebėra stiprios tos atramos, į kurias su viltimi žvelgia tiek pavergtoji tautos dalis, tiek laisvoji išeivija. Kongresas manifestavo, kad krikščioniškai nusiteikusi aktyvioji mūsų visuomenės dalis nėra pasimetusi, dezorganizuota, netekusi ryžto. Kongrese išryškėjo faktas, kad ateitininkija, nežūrint visų sunkumų, yra gausi ir gyvastingas organizmas.

IS ATEITININKŲ kongreso darbų ryškiai matyti, kad organizacija, apimanti moksleivius, studentus ir sen-drangius, gyvena ne vien praeitimi, bet ir dabartimi bei ateitimi. Tai pažymėtinas bruožas, išskiriantis ateitininkiją iš daugelio kitų organizacijų. Labai dažnai išeivijos organizacijos gyvena praeitimi. Jų susirinkimuose, suvažiavimuose, paskaitose dažniausiai atspindi praeities darbai. Dažnų sukaikių proga pasakojama apie atskirų asmenų arba organizuotų vienetų nuveiktus darbus Lietuvoje, iškeliama jų nuopelnai. Tai labai gražu, bet kartu tai reiškia savotišką romantizmą, atremtą į praeitį, nes kitos dimensijos nematyti. Ateitininkuose vyrauja priešinga linkmė: visos dėmesys sutelktas į dabartį ir ateitį. Į praeitį žvelgiama tiek, kiek reikia sveikam tėstinumui išlaikyti. Pvz. devintojo kongreso metu praeičiai tebuvo skirta viena istoriko S. Sužiedelio paskaita, surišusi dabartinį kongresą su Palangos konferencija, įvykusia prieš 50 metų. Visos kitos paskaitos, pamaldos ir net kongreso drama (teatras) buvo skirti dabarčiai. Tai jaunatviškos organizacijos pažymys, kuris neturėtų išnykti ir ateityje. Galima sakyti, jog tai organizacinio gyvastingumo barometras. Iš vadų pareiškimų kongrese matyti, jog ši linkmė yra tvirtai įsišaknijusi. Dar nematyti ženklų, rodančių priešingą kryptį. Tiksliai galbūt sėdėdama išlėis viš stiprėjanti senatvė verčia matyti daugiau garbingą praeitį nei sunkiau apčiuopiamą dabartį ir mįslingą ateitį. Tačiau dažni kontaktai su jaunąja karta įvairiomis progomis ir jų žvilgsnį daro viltingą, lenkia ją į dabarties problemas. Tai matyti ir „Ateities“ žurnale, kuriame atspindi jaunatvišką dvasią, akantanti ir vyresniąją kartą neįstrigti romantiškoje praeityje. Tuo būdu ir biologinėje senatvėje reiškiasi dvasinė jaunatvė.

KAIK KIEKVIENAS kongresas, taip ir minėtasis ateitininkų kongresas turėtų būti šiuolis ateitin — didi paskaita naujiems darbams. To buvo siekta, reikia manyti, ir kongreso organizatorių. Patirtas entuziazmas pačiame kongrese neabejotinai pakinko ateitininkus iš naujo ryžtis kovai su ateities kliūtimis. Jau girdėti viltingų atgarsių įvairiose vietovėse, ypač jaunųjų eilėse. Mat, ir jie pamatė, kad ligšiolinė veikla, nors ir nelengva, buvo reikšminga, verta ne tik praeitį, bet ir sustiprinti. Šis dinamizmo pobūdžio užmojis turėtų tuojau pat pasiekti konkretų gyvenimą ir pradėti reikštis darbais. Kitaip kongreso poveikis gali labai nukentėti. Paprastai didelės šventės bei plataus masto renginiai labai išvargina vadus, rengėjus ir kartais jų dalyvius, taip kad po šventės visi pradeda išsėsti, o besilisdami užmiega ant laurų... Toks organizacinis miegas yra pavojingas, nes gali baigtis mirtimi. O kongresai bei didžiosios šventės rengiami ne tam, kad sukeltų pavojingą miegą. Dėlto svarbu kongresinį entuziazmą tuojau perkelti veiklon. Šventės juk ir rengiamos tam, kad sudinamintų organizacijos veiklą, o ne ją migdyti. Šventėse išryškunami darbai, kuriais organizacijos nariai didžiuojasi ir kartu jaučia paskatą žingsniams į naują etapą. Tuščios yra tos šventės, kuriose organizacija neturi ko parodyti, t.y. konkrečių darbų. Jei organizacija verčiasi vien švenčių organizavimu, neturėdama kitų darbų, parodo savo tuštumą, pridengtą organizacine uniforma. Dėlto ir ateitininkai po sėkmingo savo kongreso turėtų nukreipti visą savo energiją į konkrečią veiklą, kad rengiamos šventės bei kongresai ir toliau būtų darbų liudytojai, ypač dabar, kai gyvenamasis momentas reikalauja pajėgių žmonių, sugebantių liudyti Kristų ir savąją tautą neeiliniu ryžtu.

KANADOS ĮVYKIAI

Karinė prievolė?

Kanados krašto apsaugos min. B. Dansonas, kalbėdamas Toronte, atkreipė dėmesį į jaunų bedarbių skaičių, kurių būta labai pravarsti karinė tarnyba. Daug kam susidarė įspūdis, kad jis pasisako už privalomos karinės tarnybos įvedimą. Šią išvadą jis paneigė vėlesniu pasiaiškinimu. Privaloma karinė tarnyba taikos metais nėra planuoja-

ma. Spauda skaitytojams tuojau priminė faktą, kad dabartinis premjeras P. E. Trudeau net ir II D. karo metais vengė karinės prievolės. Kanados arktikoje, apie 660 mylių nuo Šiaurės ašigalio, sovietai yra išsirengę savo stotį NP-22 ant plūduriuojančios ledo salos. Daug kas įtaria, kad jiems daugiau už moksline tyba (Nukelta į 7-tą psl.)

Baltiečių būrys (apie 200) š.m. rugsėjo 24 d., 6 v.v., prasiveržęs pro policijos užvarą po oficialiosios demonstracijos Vašingtone ir priartėjęs prie Sov. Sąjungos ambasados, reikalauja laisvės Baltijos valstybėms; apačioje — degina sovietų vėliavą

Nuotr. A. Dudaravičiaus ir J. Bilmano

Dramatiškas proveržis Vašingtone

Spontaniška baltiečių jaunimo demonstracija prie Sovietų Sąjungos ambasados

A. DUDARAVIČIUS

Mūsų korespondentas

Š.m. rugsėjo 24 d., po ramios baltiečių demonstracijos bei iš-klausytų kalbų prie Linkolno paminklo, dalis demonstrantų, daugiausia jaunimas, 4.30 v. p.p. su plakatais pajudėjo į vakarus prie parke esančio „Atspindžių“ baseino. Susitelkę apie 200 asmenų. Tie žygininkai, prisiartinę prie baseino galo, pasuko į šiaurę. Policija juos sustabdė dar parke, maždaug penkių blokų atstumu nuo Baltųjų Rūmų, užblokuodama kelią motociklais. Liepė nuleisti plakatus, suvynioti vėliavas ir eiti po du. Žygininkai pakluso. Kai išėjo iš parko, policija vėl juos sustabdė (4 blokai nuo B. Rūmų) ir įsakė eiti ne 17-ta, o 15-ta gatve. Žygininkai pakluso ir apėjo B. Rūmus dviejų blokų atstumu. Tas manevras kartojosi keletą kartų. Žygininkai slinko vis tolyn į šiaurę Sov. Sąjungos ambasados link, kuri yra keturi blokai nuo B. Rūmų. Žygiavo su nuleistais plakatais ir suvyniotom vėliavom.

Įtampa didėja

Policijos būrys vis didėjo — prie buvusių 10 motociklų prisidėjo dar keliolika policijos automobilių. Įtampa didėjo. Artėjant žygininkams prie Sov. Sąjungos ambasados, policija stengėsi neprileisti arčiau prie jos, kaip 2,5 bloko. Žygininkai, nuėję penkis blokus toliau, grįžo atgal. Čia įvyko staigi permaina — priėjo prie sovietų ambasados dviejų blokų atstumu, susitarė lietuviškai ir latviškai, kad lydinti policija ne-suprastų, prasiiveržti ambasados link. Žygininkai staiga pasisuko ambasados link ir ėmė greitai bėgti. Policininkai, palikę motociklus, tuomet bandė sulaukyti žygininkus pusę bloko nuo sovietų ambasados išskės-tom rankom, bet nepajėgė.

Toks penkių policininkų tinklas 200 žygininkų miniai buvo kaip rėtis vandeniui. Kilo dramatinė įtampa, trukusi daugiau kaip valandą. Atvyko per šimtą policininkų, kurie užtvėnkė žygininkus ir sustabdė judėjimą gatvėse. Žygininkai nepaprastai stipriai ėmė šaukti: „Laisvė baltiečių tautoms!“ Sovietų pareigūnai užrakino ambasados vartus. Žygininkai, keisdami šūkius, stipriai šaukė: „Išleiskit mūsų žmones“, „Sustabdykite tautžudystę“, „Duokit laisvę dabar“, „Grazinkite žmogaus teises baltiečiams“, „Salin sovietus“ ir t.t.

Reikalavo išsiskirstyti

Kai prie vieno kampo artėjo policijos sunkvežimiai demonstrantams susemti, žygininkai perbėgo į kitą kampą ir pradėjo giedoti Lietuvos bei Latvijos himnus. Policijos viršininkas per garsiakalbį du kartus reikalavo žygininkus išsiskirstyti, primindamas, kad jie lauzo istatymą, neleidžiantį priėti demonstrantams prie ambasados arčiau kaip 500 pėdų. Be to, jis pagrasino: jei per 3 minutes neišsiskirstys, bus suimti.

Minia giedojo himnus ir perėjo į kitą gatvės kampą. Čia ji sudėgino Sov. Sąjungos vėliavą. Policija apsuiko sunkvežimius, atidarė duris ir liepė išsiskirstyti. Po trumpos tylos paklausiau vieną žygininką: „Ka darysite dabar?“ Ji atsakė: „Lietuvoje žmonės sėdi kalėjimuose ilgus metus nekaltai, o čia nesunku keletą dienų pasėdėti Amerikos kalėjime už žmogaus teises ir grįžti namo keliom dienom vėliau. Tai bus mano įnašas į bendrą kovą už Lietuvos laisvę.“

Žygininkai vėl perėjo į kitą gatvės kampą ir galingu unisonu pradėjo kartoti šūkius, girdimus net už 10 blokų. Nėra abejonės, kad juos girdėjo ir už pusės bloko sovietų ambasada.

Kelias atgal

Galų gale policija geruoju priprašė žygininkus pasitraukti atgal. Pastarieji iš lėto, nenoromis traukėsi atgal, kartodami šūkius. Tai truko apie 15 minučių. Nuėję maždaug pusantro bloko nuo ambasados, sustojo. Pastovėję 10 minučių, su iškelto vėliavom ir plakatais, policijos lydimi, vėl ėmė žygiuoti. Policija budėjo, kad žygininkai nepasuktų B. Rūmų link. Pastarieji traukėsi atgal gerokai nuvargę, nes kairurie buvo atvykę iš toli, važiuavę visą naktį. Sugrįžę prie ekskursinių autobusų vėl atgavo nuotaiką ir visi buvo linksmi.

Geros pasekmės

Taip baigėsi spontaniška baltiečių demonstracija — be muštynių ir be suėmimų. Rezultatai buvo geri ta prasme, kad sudomino spaudą, radiją ir televiziją. Jeigu ne ši spontaniška demonstracija, kažin ar informacijos centrai būtų prabilę apie baltiečių žygį į Vašingtoną. Dvi televizijos stotys rodė tą įvykį, o viena radijo stotis kas 15 minučių pranešinėjo apie spontaniškąją demonstraciją. Dienraštis „The Washington Post“ 1977. IX. 25 įdėjo didelę nuotrauką, kurioje matyti būrys jaunųjų su plakatais, reikalaujančiais laisvės Baltijos valstybėms. Vienaime plakate įrašyta: „Lithuania lives in prison gates“ Prie nuotraukos pridėtas trumpas demonstracijos aprašymas. „The Washington Star“ 1977. IX. 25 taip pat įdėjo nedidelę nuotrauką, rodančią būrį jaunųjų, deginančių Sov. Sąjungos vėliavą, ir informuojančią apie baltiečių demonstraciją.

Taigi, ši kartą per dvi valandas pavyko daugiau padaryti nei tikėtasi. Policija su žygininkais elgėsi mandagiai, nors turėjo daug vargo.

Pasaulio įvykiai

EGIPTO PREZ. A. SADATAS NORI ATIDĖTI DESIMCIAI ME-TU \$4 bilijonų skolos gražinimą Sovietų Sąjungai. Didžioji šios skolos dalis yra už sovietinius ginklus. Pasak prez. A. Sadato, Sovietų Sąjunga Egiptą bandė paversti savo kolonija ir dėl to susilaukė savo karinių patarėjų išvargimo 1972 m. Dėl šio žingsnio dabar esąs sustabdytas sovietinių ginklų pardavimas Egiptui ir netgi dalių pristatymas susidėvėjusioms pakeisti. Prez. A. Sadatas taipgi apkaltino Sovietų Sąjungą, kad ji planavo sukelti religinį konfliktą Egipte bombų padėjimu šventovėse bei mečetėse. Praėjusią vasarą Egiptas sustabdė 15.000 tonų medvilnės siuntas Sovietų Sąjungai, o pastaroji atsiilygino akmens anglies tiekimo nutraukimu. Anglis yra būtina Egipto plieno pramonei Helwane.

Prez. J. Carterio pastangos sušaukti Izraelio ir arabų valstybių atstovus į Ženevos konferenciją buvo nesėkmingos. Izraelio užsienio reikalų min. M. Dayano formulę PLO organizacijai nepriklausančius palestiniečius įjungti į bendrą arabų delegaciją atmetė Sirija ir Egiptas. Po valstybės sekretoriaus C. Vance ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų min. A. Gromykos pasitarimų Vašingtone buvo paskelbtas bendras pranešimas, reikalaujantis Ženevos konferencijos sušaukimo ir palestiniečių teisių pripažinimo. Šis reikalavimas yra aiškus diplomatinis spaudimas Izraeliui, jau spėjęs susilaukti JAV žydų organizacijų protesto, nepriimtinas Izraelio premjerui M. Beginui, dėl nuovargio vėl atsidūrusiam liginėje. Tėviškes praradusių palestiniečių yra beveik 4 milijonai: 406.000 — Gazos juostoje, 705.000 — Izraelio okupuotoje vakarinėje Jordano upės pakrantėje, 260.000 — Libane, 1.000.000 — Jordanojoje, po 170.000 Sirijoje ir Kuvaite, 35.000 — Egipte. Pačioje Izraelio teritorijoje gyvena 370.000 arabų, kurie yra laikomi Izraelio piliečiais. Lig šiol Izraelis nėra pasiūlęs jokios kompensacijos iš tėviškių ištumtiems palestiniečiams ir nenori, kad jiems būtų įsteigta speciali valstybė vakarinėje Jordano upės pakrantėje ir Gazos juostoje. Abi šios teritorijos yra laikomos Izraelio okupuotomis arabų sritimis.

Menka pergalė

Prancūzijos miestų savivaldybių rinkimai, praėjusį pavasarį sustiprinę socialistų, komunistų ir kairiųjų radikalų pozicijas, neatnešė žymesnio laimėjimo jų koalicijai senato rinkimuose. Prancūzijos senatą, neturintį didesnės galios, renka parlamento nariai, provincijų ir savivaldybių atstovai. Ši kartą 295 vietų senate buvo perrenkama 115 atstovų. Kairiųjų koalicija savo senatorių skaičių padidino dešimtimi iki 106, o prez. V. G. d'Estaingo vyriausybė — dviem iki 189. Kairiųjų koalicijai stipriausi buvo socialistai, laimėję 7 papildomas vietas. Komunistams teko tik 3.

Pasibaigė sutartis

Spalio 3 d. pasibaigė JAV ir Sovietų Sąjungos sutartis, pasirašyta 1972 m. strateginių ginklų klausimu. Jos paragrafai abiem pusėm buvo nustatę leidžiamų turėti tarpkonti-

nentinių raketų skaičių, bet nelietė atominių bombų, gabenamų lėktuvais. Naujoji sutartis tebėra neparuošta, nors kalbama apie padarytą pažangą A. Gromykos ir C. Vance pokalbiuose Vašingtone. Beveik tuo pačiu laiku Maskvoje ir Vašingtone buvo paskelbtas įsipareigojimas laikytis senosios sutarties, kol bus paruošta naujoji.

„Sieg heil!“

V. Vokietijos krašto apsaugos min. G. Leberio įsakymu tiriamas vasario 16 d. incidentas karo mokykloje Muenchene. Dienraščio „Frankfurter Rundschau“ pranešimu, grupė kariūnų prie lauzo sugiedojo nacių himnų laikomą H. Wessello dainą, skandavo A. Hitlerio laikų šūkį „Sieg heil!“ Po to ėmėsi simboliško žydų deginimo, į lauzo liepsnas mesdami popieriaus lapelius su įrašu „Juden“. Šis incidentas įvyko baliaus metu, kai minintieji kariūnai jau buvo girti. Jų pašalinimo reikalauja V. Berlyno žydų vad. H. Galinskis. Incidentą pasmerkė daugelis parlamento narių. Jie betgi teigia, kad Bundeswehre vadinamos ginkluotosios pajėgos, turinčios 496.000 vyrų, nėra pronaciškos.

Karštėjantis karas

Somalijos partizanai užėmė Ogadeno dykumą Etiopijoje ir Gara Mardos tarpekį, sudarydami grėsmę centrinei Etiopijai su jos sostine Addis Abeba. Marksistinės Etiopijos vyriausybė paneigė tarpeklio užėmimą, bet partizanai šią savo pergalę jau parodė užsieniečiams korespondentams. Praktiškai tai reiškia, kad Somalijos partizanų kontrolėje jau yra ketvirtadalis Etiopijos teritorijos. Somalijos prez. S. Barro vyriausybė teigia, kad jos reguliari kariuomenė kovose nedalyvauja, tačiau pasiekti laimėjimai griau-na tokią pasiteisinimą. Sovietų Sąjunga Etiopijon pradėjo gabenėti „MIG-21“ naikintuvus, šarvuotus automobilius ir siųstų patarėjų kubiečius. Problema marksistiniam plk. H. Mariamo režimui sudaro ne tik karas su Somalija, bet ir antras frontas su išsilaisvinti norinčia Eritreja. Sovietų Sąjunga, siekdama strateginių pozicijų prie Raudonosios jūros, pradžioje rėmė ir ginklavo Somaliją, kol Etiopijoje įsitvirtino marksistinis plk. H. Mariamo režimas. Somalija nori atgauti Ogadeno dykumą bei kitas sritis, kurių gyventojai yra somaliečiai.

Šiame numeryje:

Šventės ir darbai

Ateitininkų kongreso entuziazmą perkelti veiklon

Dramatiškas proveržis Vašingtone

Reportažas apie jaunimo žygį į Sov. Sąjungos ambasadą

Klaikūs praėities šėšėliai ir tikrovė

Zecharja Čėsna, gyvenantis Izraelyje, pasisako lietuvių žydų klausimu

Veikli Venecuolos lietuvaite

Informacija apie vertėją Danutę Statkute de Rosales

Praėities ir dabarties požiūriai

Dviejų lenkų kunigų pasisakymai lietuvių-lenkų klausimu

Pronacių iliustruotas „Kryžiaus kelias“

Dail. Dagio pastabas apie jauno dailininko iliustracijas

Šoka jauni ir žilsterėję...

Reportažas apie tautinių šokių mokytojų kursų Dainavoje

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

"Kam duot, kam suvyniot?"

[Kyri reklama televizijoje atgraso nuo siūlomo gaminio pirkimo

KAZYS MILERIS

Sitai ar panašiai seniau Lietuvoje mūsų žinomą prekiautoją viliodavo turgavietės žmonės ir bandydavo jiems parduoti tariamai naujus žiebtuvėlius, dalgiams galastuvus, amerikietiškus ledus. Jie gerai žinojo masės psichologiją. Svarbu jiems buvo sutraukti minia ir sukelti jos dėmesį, o tada iš didesnio būrio visada atsiranda tokių, kurie lengviau duodasi įkalbami ir sunkiau atsispiria pirkimo pagundai.

Iš tų rėkujančių prekybininkų šiandien čia pasidarė vadinami "publicity men", kurių specialybė yra formuoti sau norimą publikos nuomonę. Jie sukurė bilijonų dolerių vertės skelbimų ir reklamų pramonę, kurioje dirba statistikos, žmogaus elgesio ir protavimo specialistai. Jie yra tie, kurie žino, kaip ir į ką žmogus reaguoja, kas patraukia jo akį, kaip lengviausiai jam ką įpiršti. Sako, kad visa Amerikos ekonomija yra pagrįsta reklama: negarsinsi — neparduosi, nieko nežadėsi — neišrinks, pirk, leisk pinigų — visi turės darbo. Ekonomijos dėsnių reikalauja reklamos ten, kur pasiūla yra didesnė už paklausą. Tuo ypač yra būdingi doleriniai kraštai.

Bet mes jau baigiame uždusti tame reklama persotintame ore. Negali nė kelių minučių pažūrėti televizijos programos be reklaminio pokalbio apie vidurių užkietėjimą, be šuns lojimo ar susivėlusios moterėlės skundimos nuovargių, nes ji dar nėra išgėrusi "geležinės" sunkos. Važiuojant automobiliu ir besiklausant tylios radijo muzikos, staigiai užrinka reklaminiai džungalai. O kur visų pakelių lentos, prekybinės miestų iškalbos ir iliuminacijos, laikraščiai, žurnalai? Kaikuriuos tos reklamos yra skoningos ir meniškios, nerėžia akių ir ausų. Kartais jos turi ir vykusio humoro. Čia irgi pasireiškia talentai, kur kelių pataikancijų ir pagaunancijų eilučių sugalvotojas gauna didelių pinigų. Bet dauguma jų atrodo, lyg žmogų laikytų kvailėliu ar nesuaugusiu. Be to, tas džingalas labai daug kainuoja, ir pinigų už jam peršama daiktą turi pats apmokėti. Gamintojas reklamų ir skelbimų išlaidas prideda prie gaminio kainos.

Stebiesi, ką gero duoda benzino stotys vienos firmos uniformuotų pompų prižiūrėtojų dalnavimas, kai tos pačios kokybės ir kainos benzinas gali pirkti ir kitur. Žinomas amerikietiškas žurnalas siūlo naujiems prenumeratoriams galimus kelionius laimėjimus į Havajus, kai tuo tarpu žmogelis yra suinteresuotas ne kelionėmis, bet geru pasiskaitymu. Su nauju automobiliu modeliu būtinai išveda ir graži moteris. Būsimasis pirkėjas tikriausiai yra suinteresuotas ne moters, o automobilio linijomis. Skanaus kanadiško stūrio gamykla siūlo šimtais tūk-

tančių dolerių visokių premijų, kai tuo tarpu, jei tas stūris būtų kiek pigesnis, mes jo daugiau ir dažniau pirkume.

Kai mano siuvėjas su kiekviena užsakyta elute nori mano žmonai pasiūsti rožių, aš paprasčiau už tuos pinigų geriau man pridėti marškinius ar porą kojinių. Ketvirtadieniais aš nustojau pirkęs savo miesto dienraštį, kadangi tą dieną nusiperki tik du svarus dar neišdžiūvusią smala atsiduodančių laikraščio reklamų, tarp kurių yra sunku berasti ir žinutę. Po sporto varžybų televizijoje esu rašęs nevienai gamybos firmai, skųsdamasis, kad jų gaminys labai trukdė sekti varžybas ir kad toks perdažas, įkylus gaminio brūkimas tik gali atbaidyti klientą.

Reklamos, žinoma, reikia, bet ji turi būti informuojanti, patariamoji ir varžybinio pobūdžio, o ne koks įkalbinėjimas ir masių hipnozė. Sako, kad kiekviena mieste yra skelbimų agentūra, iš kurių už tam tikrą atlyginimą gali nusipirkti "durnių" sąrašą. Tokiame sąraše yra mieste gyvenantys minkštesnės rezistencijos žmonės, kuriems lengviau yra galima įsiūlyti betkokią naują gaminį ar patarnavimą. Tokie paprastai ir susilaukia daug visokių telefoninių pasiūlymų bei daug paštu siunčiamo reklaminio šlamšto.

Amerikieji pardavėjas turi turėti daug visokių ypatybių ir dar kažkokią magišką jėgą. Sako, kad geras pardavėjas ir Saharoje gali įsiūlyti bei parduoti maišelį smėlio. Visi esame girdėję apie šepečių ir namų apyvokos reikmenų pardavėją, kuris pasibeldęs tik laukia durų atidarymo, kad galėtų į tarpdurį įkišti savo koją. Po namus vaikščiojančios kosmetikos pardavėjos pasisėkimo paslaptis yra sugebėjimas įtikinti namų šeimininkę, kad ji turi kažkokio ypatingo grožio, kurį jos siūloma kosmetika gali išryškinti ir išskelti. O pirmą premiją laimėjo tas pardavėjas, kuris ūkininkui turinčiam tik vieną karvę, pardavė dvi melžimo mašinas ir išsivedė tą karvę kaip įmokėjamą...

Lietuviai nepriklauso prie tų lengvai įkalbamų pirkėjų. Atsimenu, kaip mes čia atvažiavę nustebinome kanadietį prekybininką, kai pradėjome su juo derybės dėl jo kainų. Iš pradžių jis nesidavė įtraukiamas į derybinį pokalbį, bet vėliau tai prigijo. O gal jis pradėjo išmokyti, kiek nuo tokio atėjusio plačiakelnio užsiprašyti? Lietuvis pirkėjas yra taip pat oportunistas: jis ieško kur ir kada pigiau, labai žiūri kokybės. Bet ir jam kartais atsitinka taip, kaip tam ūkininkui Darbėnų miestely: tas iš kažkodėl labai besiskubancio ponačio nusipirko ilgą grandinę gyvuliams rišti, bet kai ją pradėjo tempti ir savo vežimą, pamatė, kad krautuvininkas dėl atsargumo ją yra prisirakinęs prie krautuvės slenksčio...

Klaikūs praeities šešėliai ir tikrovė

Retrospektyvus reportažas apie lietuvių-žydų santykius

ZECHARJA ČESNA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

II. Kruvina drama ir jos režisoriai

Didžiausia atsakomybė už masinės žydų žudynės Lietuvoje tenka vokiečių - nacių okupacinės valdžios organams. Jie nukreipė visuomenės atmatas, kriminalinius elementus ir šiaip lengvatikius "ultra patriotus" į pogromus ir žudynes melagingu šūkiu "visi žydai komunistai". Okupacinės valdžios organai neabejojinai buvo suinteresuoti "galutinai išspręsti žydų klausimą" Lietuvoje lietuvių rankomis. Stai kaip tai buvo daroma. Gebelso ministerijos specialiosios propagandos būriai, lydėję priešakinis Vermachto dalinius, meistriškai klastojo faktus, skleidė provokacinius gandus, ruošė melagingus liudytojų parodymus, žodžiu, iš kailio nerėsi, kad tik kuo daugiau savanorių - talkininkų suverbuotų. Naciai gerai žinojo, kad žmonės, sutekę rankas kraujui, nebeturės kelio atgal ir juos vėliau galima bus panaudoti visokiems tikslams.

Norėčiau čia pateikti keletą faktų, man gerai žinomų iš pirmųjų lūpų. Prisiminkime slaubingą žydų pogromą Telšiuose pirmosiomis okupacijos dienomis. Jis buvo meistriškai sukurstyta Rainių miškelio kankininių laidotuvių metu. Dirbdama "Tiesos" laikraščio korespondentu Telšiuose 1947-48 m. m., prisiklausiau aibes pasakojimų apie Rainių miškelio tragediją. Visi tvirtino, esą enkavedistai ne tik sušaudė Telšių kalėjimo kalinius, bet ir šurpliai išniekino lavonus, nupjaustę lytinis organus ir pan. Daugelis telšiečių, jų tarpe gydytojų ir mokytojų, savo akimis matė šį klaičių reginį, bandė paaiškinti (ne teisingi) minios įniršį. "Psichozė, besiribojanti su patologija, išvedė iš pusiausvyros visus, — pasakė man gydytojas Repšys, kurio žodžius cituoju iš savo dienoraščio. — Minia troško atpildo ir tai tučiuojau. Pakako vieno isteriško riktelėjimo "mušk žydus", ir prasidėjo skerdynės čia pat gatvėse". Su sijaudinęs gydytojas kramto papirošą, seniai užgesusių ir dvokiantį pigių naminių tabakų, vienu ypu išlenkia taurelę ir tęsia. "Galima suprasti beatodairišką kalinių sušaudymą paniškos evakuacijos metu, bet sadištiskai juos kankinti prieš mirtį! Sitotai jau ne!"

Stai kitas liudijimas, beveik pažodžiui atkurtas iš mano dienoraščio. Drauge su Telšių apskrities laikraščio redaktoriumi Antanu Bajoriūnu man teko interviuoti Valstybės Saugumo vyr. leitenantą Žalymą, buvusį Telšių kalėjimo viršininką 1940 - 41 m. Beje, tasai interviu niekad nebuvo paskelbtas spaudoje.

ŽALYMAS: Birželio 23, vėlyvą vakarą man paskambino NK VD (Vidaus Reikalų Liaudies Komisariatą) Telšių apskrities skyriaus viršininkas ir įsakė nedelsiant evakuoti visus politinius kalinius. Mašinų nebuvo. Palikome kriminalinius kameros, o politinius, surikiavę po keturis, surišome vielomis (pančių tik dvi poras teturėjome) ir pėsti išvydavome.

KLAUSIMAS: Kaip jus pasiskyrė kalėjimo viršininku? Ar mokėtės specialiose kursuose?

ŽALYMAS: Kokie krusai? Iki 40-tųjų pats sėdėjau tame pačiame kalėjime už pogrindinę komjaunimo veiklą. Tiesiog iš kameros perėjau į kalėjimo viršininko kabinetą.

KLAUSIMAS: Kiek politinių kalinių tuo metu (1941 m. birželio mėn.) sėdėjo kalėjime?

ŽALYMAS: Daugiau kaip 40, mano manymu. Tiksliai neprisimenu. Politiniai sėdėjo kartu su kriminaliniais, kol išrinkome juos iš kamerų, nemažai privargome ir sugaišome. Jie priešinosi...

KLAUSIMAS: Ar visi politiniai buvo lietuviai?

ŽALYMAS: Dauguma. Buvo ir keletas žydų — kažkokio miestelio rabinas ir Telšių žydų gimnazijos mokytojas, gal dar vienas - kitas. Nebepersimenu.

KLAUSIMAS: Na, išgygiavote... Kas toliau?

ŽALYMAS: Konvojus (ginkluota palyda) visą kelią murmėjo, girdi, pagaus vokiečiai — į skutelius sudraskys. Buvome viso labo aštuoniese: keturi prižiūrėtojai, trys raudonarmiečiai

iš sargybos būrio ir aš. Dar dieną pasklido gandas, kad vokiečiai jau Rietave... Omai vienas prižiūrėtojas man sako: daryk, Žalymai, ką nori, aš grįžtu pas šeimą. Apsisuka ir žygiuoja sau namo... Vyrai tyli, bet, jaučiu, širdyje pritaria. Tuoj imsi ir visi išsilakstys, kaip Grigo bitės... Paliksi kalinius likimo valiai — pats kulka užsidirbsi. Su mūsų kiais šposų nėra, ir dar karo metu. O kaliniai šypsoi, dantis rodo... Įsakiau pasukti į girią ir išklajome visus. Sūvius išgirdo raudonarmiečiai, traukėsi tuo keliu. Atbėgo, vos mūsų nepribaigė, palaikę vokiečių parašutinkais. Su jais drauge ir pasitraukėme į Rusiją.

KLAUSIMAS: Girdėjote pasakojimus apie lavonų išniekinimą, kalinių kankinimą prieš sušaudymą?

ŽALYMAS: Kaip negirdėsi... Snekalai... Mums tada rūpėjo greičiau "kudašį" išnešti.

* * *

O štai kitas liudijimas, tap sakant, iš anapus barikados. Fotokorespondentas Prancūnas, bendradarbiavęs kurį laiką Kaukazo laikraštyje "Tarybų Lietuva" (1949 m.), progai pasitaikius papasakojo man, kaip naciai organizavo foto parodą "Bolševikų piktadarybės Lietuvoje". Anot Prancūno, specialus vokiečių propagandos būrys ištisą parą "apdorojo" enkavedistų sušaudytų kalinių Pravieniskės lavonus ir tik po to pakvietė žinomus Kauno fotografus (jų tarpe ir Prancūną), kurie dokumentaliai užfiksavo nužudytųjų giminių sielvartą ir skausmą. Foto paroda buvo atidaryta Pravieniskės kankinių iškilmingu laidotuvių išvakarėse. Kaip žinoma, po šių laidotuvių įvyko šurpius žydų skerdynės garaže Vytauto prospekte, priešais kapines.

Beje, keletas žodžių apie patį Prancūną. Jis ne tik prikišo nagus, rengiant šią parodą, bet ir aktyviai dalyvavo įvairiuose nacių rengiamuose propagandiniuose veikiniuose, tačiau tuoj po karo nebuvo valdžios teisingumo organų baustas. Pranešau "Tarybų Lietuvos" laikraščio vyriausiajam redaktoriui savo pokalbio su Prancūnu turinį, ir jis tuoj pat jį atleido. Po kurio laiko Prancūnas vėl pradėjo bendradarbiauti laikraštyje. Vyriausiasis redaktorius paaiškino man, kad jis, deja, bejėgis, nes "paskambino iš viršaus ir liepė Prancūno neliesiti". Po 3 metų Prancūnas vis dėlto buvo suimtas ir teistas už bendradarbiavimą su naciais. Man teko liudyti prieš jį Kauno karo prokuratūroje. 1957 m. sutikau Prancūną Vilniuje, "Neringos" kavinėje. Jis jau turėjo nuosavą automobilį "Zim". Šios markės automobilių privačioms asmenims nepardavinėjo; "Zimais" važinėjo vyriausybės nariai ir augsti partinio aparato pareigūnai.

* * *

Grįžkime prie mūsų svarstomos temos. Iš pateiktų pavyzdžių matome, kaip naciai kurstė tamsią minią prieš žydus, ir, deja, reikia pripažinti, jiems tai pavyko. Tačiau minia, kad ir gausi, vis dėlto toli gražu NE visą tautą. Lietuvos Aktyvistų Frontas — LAF, susiorganizavęs pogrindyje 1940-41 m. m. ir paspildęs savanoriais, suverbuotais pirmųjų okupacijų dienų žydų pogromų metu, tapo klusniu nacių įrankiu. Galimas dalykas, kad Lietuvos Aktyvistų Fronto kūrėjai ir organizatoriai siekė kilnių tikslų — Lietuvos valstybingumo išsaugojimo, tautinių ir religinių institucijų atkūrimo ir t.t., tačiau praktiškai jo nariai, sutekę savo rankas nekaltų žmonių kraujui, patys sudegino sau tiltus atgal. Kiek jų buvo? Ar galima juos traktuoti kaip visos lietuvių tautos valios, siekių ir tikslų reiškėjus?

* * *

Vartau pageltusius nuo laiko dienoraščio puslapius. Stai ir šas, padarytas 1962 m. Tai pokalbis su LTSR augščiausiojo teismo pirmininko pavaduotoju, baudžiamosios kolegijos pirmininku Zvirbliu. Pokalbio tema — lietuvių-žydų santykių tragiškos praeities šviesoje. Teisėjas Zvirblis įtikinėja mane, esą žydų žudynėse daug — daugiausia dalyvavę 18.000 Lietuvos gyventojų, jų tarpe nedidelis vietinių vokiečių, rusų ir lenkų (pastarieji iš Vilniaus krašto) skaičius. Jis išsitraukė iš čia pat kabineto kertėje riogsoju-

sio seifo sąrašą žmonių, kolaboravusių su nacių okupacinės valdžios organais. Šiame sąrašas raudonais brūkšniais buvo pabrauktos pavardės žmonių, turėjusių leidimus nešioti ginklą. Galimas dalykas, kad nevieni ginkluoti kolaborantai betarpiškai dalyvavo žydų žudynėse, galiausiai, tarkime, kad sąrašas nepilnas ar nevisai tikslus. 18.000 — tai ne taip jau mažas, bet, antra vertus, 18.000 iš 2,5 milijono sudaro viso labo vos 0,74 % visų gyventojų. Trys ketvirtadaliai procento realių ar potencialių žydšaudžių jokių būdu neatstovauja visai tautai ir todėl būtina kartą ir visam laikui baigti su urminiu visos nacijos kaltinimu. Beje, norėčiau čia pasituoti teisėjo Zvirblio žodžius, tartus su gilia širdgėla. "Smolensko srities teisme saugomas toks pat kolaborantų sąrašas, tik ilgesnis. O gyventojų Smolensko srityje mažiau negu Lietuvoje. Kodėl lietuviams pripildyta budelių etiketė, o rusams — smolenskiečiams ne?"

Vertėtų gerai apmąstyti šį argumentą, teisėjo Zvirblio pateiktą retorinio klausimo formą ir be jokių išvadų. Nenoromis prašosi prielaida, kad kažkas labai suinteresuotas lietuvių tautos diskreditavimu. Šią prielaidą sustiprina keletas faktų, kuriems jokių paaiškinimų nėra. Antai, knygėlė apie majorą Impulevičių buvo Vilniuje skubiai išleista lietuvių, rusų ir anglų kalbomis. Brošiūra anglų kalba buvo išsiuntinama įvairioms organizacijoms, istaigoms ir spaudos organams užsienyje, ji buvo nemokamai dalinama užsienio turistams. Mano manymu, reikia sveikinti tokią aktyvią demaskavimo kampaniją, bet kodėl gi Sofijos Binkienės knyga "Ir be ginklo kariai" iki šiol neišversta į anglų kalą? Kodėl visi žygiai, visos pastangos išpopuliarinti Sofiją Binkienę, apdovanotą Izraelio muzėjaus nacizmo aukoms įamžinti JAD VASEM medaliu, nedavė rezultatų? Galimas dalykas, kad visi čia priešpastatyti faktai nieko bendro neturi su koku nors iš anksto apgalvotu politiniu kursu...

* * *

Taigi, negalima kaltinti visos lietuvių tautos, lipdyti jai nenugramdomos etiketės, ženklintos Kaino antspaudu. Greta to, neįmanoma suprasti ir paaiškinti absoliučios Lietuvos gyventojų daugumos abejingumo. Žmonės tikriausiai smerkė masines žydų žudynes. Žodis "žydšaudis", įėjęs į lietuvių kalbos aktyviąją leksiką karo pradžioje, iškart tapo keiksmazodžiu. Šiuo piktuo žodžiu pravadžiaavo mokyklose vaikus, jei kas nors iš jų giminių dalyvavo žydų žudynėse, kaimynai vengė bendrauti su žydšaudžių šeimomis. Visa tai tiesa. Tačiau kaip galėjo žmonės užmigtį naktimis, jei čia pat miestelio pakraštyje aidėjo salvės ir nakties tylą skrodė priešmirtiniai vyrų ir moterų, senelių ir vaikų klyksmai. Juk jų tarpe buvo gydytojai, ilgus metus gydę savo žemiečius, gal net gynybė kaikam išgelbėję. Jų tarpe buvo krautuvininkai, davę savo žemiečiams sunkią valandą "į bargą" prekių, buvo siuvėjų, kurių pasiūtas skrandas žmonės dar ilgai dėvėjo po jų nužudymo. Tokį sąrašą galima tęsti be galo. Žmonės smerkė, jiems buvo gėda, kad vyksta tokie dalykai Lietuvoje, bet tylėjo. Tik absoliučiai tautos abejingumo tragiškumą žydų likimui galima paaiškinti tą faktą, kad naciai iš kitų Europos šalių gabeno į Lietuvą žydus ir čia juos žudė. Į Daniją, Olandiją ar Prancūziją negabeno...

(Bus daugiau)

Padėka

1977 m. rugpjūčio 26 d. netikėtai mirus

a+ Algirdui Juozui Vėlyviui,

nuoširdžiai dėkojame visiems mus užjautusiems skausmo dienos ir prisidėjusiems prie laidotuvių ruošos. Ačiū už atsiųstas gėles, užprašytas Mišias, užuojautos našlaičiams žodžių ir raštu bei pinigine dovaną.

Didžiai dėkojame gerb. klebonams kun. A. Simanavičiui, OFM, kun. P. Ažubaliui, Tėvams pranciškionams už maldas laidotuvių namuose, atlaikytas gedulingas Mišias, pasakytas pamokslus ir palydėjimą į kapines. Didelis ačiū mieliems solistams už giedojimą Mišių metu ir dalyvavimą laidotuvėse. Labai esam dėkingi karsto nešėjams, poniams, prisidėjusioms prie laidotuvių pietų ir atnešusioms pyragus.

Dėkojame visiems už dalyvavimą pamaldose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

**Nuliūdę duklė Judita ir sūnus Vytautas Vėlyviai
Tėvai, broliai, seserys ir jų šeimos**

A+A

Mylimai MAMYTEI Marceli

Filadelfijoje mirus, dukras — **ADELĘ BIRGIOLIENĘ, SOFIJĄ JUREVIČIENĘ** ir jų šeimas Toronto bei gimines Amerikoje liūdesio valandoje giliai užjaučiame —

A. P. Skilandžiūnai

M. Preikšaitienė

E. J. Bukšaičiai

J. P. Pakalkai

V. L. Pevcevičiai

C. A. Venckai

A. S. Štuikiai

A+A

MARCELI ENDZELIENEI

JAV mirus, dukras — **ADELĘ BIRGIOLIENĘ, SOFIJĄ JUREVIČIENĘ** Toronto, **ELĘ TARVYDIENĘ JAV, sūnus — PRANĄ JAKAITĮ JAV, JONĄ ir JURGĮ JAKAIČIUS** Lietuvoje bei jų šeimoms nuoširdžiai užjaučiame —

Marytė ir Stepas Petrylos

Onutė ir Kazimieras Ivanauskai

A+A

Mylimai MAMYTEI Marceli

mirus, jos dukroms — **SOFIJAI JUREVIČIENEI, ADELEI BIRGIOLIENEI** ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia —

Barysų šeima

A+A

dailininkui Telesforui Kulakauskui

Vilniuje mirus, jo gimines **VERONIKĄ** ir **KAZĮ OTTUS** Toronto giliai užjaučiame ir dalinuosi jų skausmu —

Adelė Šimkevičienė

A+A

Jonui Vekteriui

mirus, jo brolį **LEONĄ VEKTERĮ** su šeima ir visus gimines jų liūdesio dienos giliai užjaučiame —

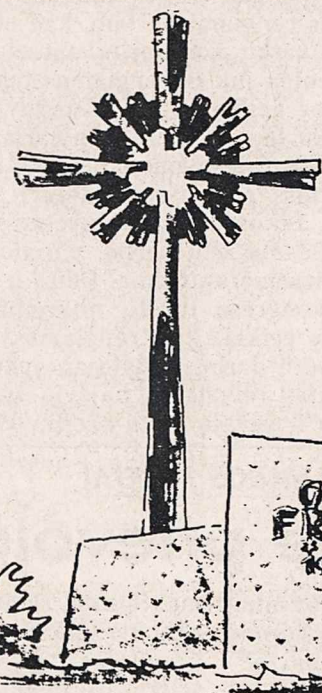
Adelė Šimkevičienė

Mūsų kredito unijos nariui

a+ Jonui Tumui

mirus, jo dukrai **JANINAI**, sūniui **STASIUI** ir seseriai **ELENAI** bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistras darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMU APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalavimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Šaldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANCOURT Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakara.

Baltiečių surengtame priėmime rugsėjo 22 d. Vašingtone VIKTORAS NAKAS (viduryje), vadovavęs baltiečių žygiui į Vašingtoną, kalbasi su atsilankiusiais JAV kongreso nariais

Veikli Venecuelos lietuvaitė

Danutė Statkutė garsina lietuvių vardą Venecueloje

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Siomis dienomis Danutei Statkutei de Rosales, dirbančiai Karako mieste vertėja, suėjo 14 metų darbo sukaktis. Jos darbas yra žodinis vertimas. Danutė, kaip mes ją esame įpratę vadinti, gimnaziją baigė Niujorke 1956 m., o universitetą — 1960. Vėliau gavo iš Schepp Foundation stipendiją kaip gera mokinė. Zenevos universitete baigė vertėjų skyrių. Paskutiniame studijų semestre praktikos darbus atlikdavo Jungtinių Tautų skyriuose. Gerai mokėdama 3 svetimas kalbas, panorė dirbti su jomis.

Danutė grįžus į Venecuėlą, pradėjo organizuoti vertėjų grupelę. Iš pradžių buvo vos tik kelios vertėjos, todėl darbo buvo labai daug, ypač Danutei, dirbančiai su trimis svetimomis kalbomis. Vertėjų darbe čia, Venecueloje, reikalaujamos dvi svetimos kalbos, bet tarptautiniame gyvenime reikalaujama trijų svetimų kalbų mokėjimo.

Po daugelio metų vertėjų grupelė padidėjo iki 20. Visos vertėjos turi pakankamai darbo, nes didėjant naftos gamybai, plečiami ryšiai su kitomis valstybėmis.

Kiekvienas vertimo darbas, imant vidurkį, užtrunka nuo vienos iki dviejų savaitių. Darbai rūšiuojami įvairiomis specialybėmis: medicinos, inžinerijos, politikos, ekonomijos, žemdirbystės ir t.t. Kiekvienas darbas reikalauja didelio supratimo tos srities, dažnai tenka dar gerai pasirošti, perskaitant daug tos srities knygų ir specialių darbų. Iš netikėčiausių darbų, kuriuos teko jai atlikti, buvo vertimas

apie gyvates. Teko gerai susipažinti su viso pasaulio gyvatių rūšimis ir jų gyvenimu, kurių realybėje taip bijo. Jai labiausiai patinka politikos ir ekonomijos vertimai. Sunkiausi vertimai būna iš farmakologijos ir chemijos.

D. Statkutės darbe pasitaiko ir anekdotinių nesusipratimų. Kartą vienas amerikietis padavė jai ištisą sąrašą rašytojų pavardžių, kurios buvo sunkiai išskaitomos. Tarp jų vertėja neaprašė kažkokio Mister Aris-Totler pavardės. Tik po kokių 10 minučių paaiškėjo, kad kalba eina apie Aristotelio pavardę, kurią jina buvo pakeitusi į Mister Aris-Totler pavardę.

Darbas labai įvairus ir įdomus. Tenka išvažiuoti ir į kitas vietas, susipažinti su viso pasaulio išmėybėmis, arčiau pažinti jų darbus ir gyvenimą. Teko dirbti jai pvz. su astronautu Schmidt ir daug ko sužinoti iš kelionės ir mėnulio. Maloni ir garsi kino žvaigždė Shirley Temple taip pat puošia Danutės darbų albumą. Neseniai lankėsi Kanados min. pirm. P. E. Trudeau, JAV prez. Carterio žmona Rosalynn, JAV ambasadorius Jungtinės Tautos A. Young.

Maloniausias Danutei momentas būna tada, kai ją paklausia, kokios ji tautybės. Jos rūgiagėlių mėlynos akys, lino spalvos plaukai aiškiai išduoda ją kilus nuo Baltijos jūros pakraščio. Tai duoda progos pakalbėti apie Lietuvą, jos rūpesčius.

Mes, Karako lietuviai, labai džiaugiamės Danutės darbo pasisekimais. Ji savo sugebėjimu gražiai atstovauja mūsų tautai pačių didžiųjų pasaulio išmėybų.

bių ir garsenybių tarpe. Matome ją dažnai Venecuelos prezidento artumoje, televizijoje, spaudoje ir radijo programose. Jai visur durys atdaros.

Danutė paliko Lietuvą, būdama 4 metų amžiaus. Užaugo svetimuose kraštuose, mokėsi įvairių kraštų mokyklose, bet kalba lietuviškai taip, kaip ir bet kuris mūsų senosios kartos lietuvių.

Danutės sesuo Jūratė de Rosales yra žinoma spaudos darbuotoja, stipri mūsų kolonijos veikėja ir lietuviškų reikalų gynėja. Danutės teta yra ilgametė lietuvių mokyklėlės mokytoja. Motina apie 20 metų dirbo amerikiečių - venecueliečių draugijos bibliotekoje (dabar išėjo į pensiją). Tik labai gaila, kad Danutė neturėjo laimės pažinti savo tėvelio, kuris guli Sibiro taigose su tūkstančiais kitų lietuvių, paaugusių ten savo gyvenime.

Danutė kunigui St. Ylai išvertė iš lietuvių į ispanų kalbą knygą "Modernioji mergaitė", kuri šiuo metu yra rengiama spaudoje.

Minėdami tokią malonią suaktyvinti, linkime Danutei sėkmės bei ištermės ir toliau dirbti Lietuvai, garsinti jos vardą pasaulinio masto išmėybų eilėse.

Praeities ir dabarties požiūriai

Stepas Varanka

Dviejų lenkų kunigų pareiškimai lietuvių-lenkų santykiu klausimu

Po nepavykusio įgyvendinti Hymanso plano Lietuvos-Lenkijos ginče dėl Vilniaus užgrobtimo pasaulyje prieš Lenkiją kilo pasipiktinimas. Opiniškai pakeisti buvo sugalvotos naujos karinės - politinės manevros: sureižuoti "rinkimai".

J. Cicėnas knygoje "Vilnius tarp audrų" apie rinkimus rašo: rinkimų komedija įvyko 1922. I. 8. Lenkai tvirtino, kad rinkimuose dalyvavo 64,4% gyventojų. Lietuviams, žydams ir gudams rinkimus boikotuojant, lenkų valdžia naudojo įvairius nelegalius būdus, kad daugiau balsuotojų prisiviliotų. Vėliau paaiškėjo, kad rinkimai nevyko pagal planą.

Balsavo kūdikių ir mirusiųjų

Lietuviai geležinkeliečiai — Morkus, Anusevičius ir Buškus pasakojo, kad jų aptarnaujami traukiniai su kareiviais "balsavo" Pabradoje, Švenčionėliuose, Ignalinoje ir Dūkšte. Buvo atvykę keletas traukinių iš Gardino. Į Vilnių atgabenta vien tik kareivių 8.000.

Paringio apylinkėje iš 1573 gyventojų balsavo tik 13, bet kai urna buvo nuvežta į centrą, joje rasti 1.402 balsai. Viktorinės kaime "balsavo" 10 asmenų, kurie buvo mirę prieš keletą metų. Užubalio valsčiuje, Purveikių apylinkėje, iš 1.296 turinčių teisę balsuoti tebensavo 97, jų tarpe vaikai, dvarininko Bortkevičiaus kumčiai ir rinkimų komisija. Glintiškių dvoro urėdas kaimiečiams už balsą mokėjo po 2 svarus druskos ir po 500 lenkiškų markių. Tverėčiū valsčiuje iš turinčių teisę tebensavo 22 asmenys. Tai sudarė tik 1%. Tas 1% nebuvo lietuviai. Tokių pavyzdžių buvo šimtai.

Vyriausioji balsų skaičiavimo komisija pranešė, kad lietuvių balsavo tik 8%, t.y. tik 2.107 gyventojai. Iš tikrųjų tas skaičius buvo padidintas. Lietuviai vieningai vykdė 1920 m. trečiosios Kalėdų dienos LVKL (Laikinas Vilniaus Lietuvių Komitetas) nurodymus minėtus "rinkimus" boikotuoti.

Suimtųjų

Suimtųjų tarpe buvo: Jonas Augėvičius, Pranas Augustaitis,

Mykolas Biržiška, Viktoras Biržiška, Petras Insoda, Stasys Jakėvičius, kun. Juozas Kukta, Česlovas Lansbergis, Marija Marcišauskienė, Jurgis Mileris, Antanas Rodomanskis, Boleslovas Stadzevičius, Jonas Siemaška, Tadas Sulcas, Juozas Pavydis, J. Valančius ir daugelis kitų, kurių pavardės ir ašaros liko lenkų policijos archyvuose. Visi suimtųjų buvo patalpinti į Lukiškių kalėjimą.

Po suėmimų buvo padarytos kratos pas vyskupą Jurgį Matulevičių, lietuvių Šv. Mikalojaus šventovėje, gimnazijoje, mokytojų seminarijoje, bendrabučiuose, Šv. Zitos Lietuvių Tarnaičių Draugijoje ir pas daugelį lietuvių privačiuose butuose. Suimtųjų turtas buvo konfiskuotas.

Tautų Sąjunga, gavusi 1922. I. 13 pranešimą apie neteisėtus rinkimus, būdama bejėgė, nieko nedarė. Jai buvo lengviau pripažinti "status quo". Tiesa, Tautų Sąjungos intervencijos dėka suimtieji buvo išstremti į nepriklausomą Lietuvą. Tuo būdu jie išvengė didelių kalėjimo bausmių, galbūt net ir mirties.

Prelato atsiminimai

Kun. Walerian Meysztowicz knygoje "Poszlo z dymem" (Išsiskleidė su dūmais), išleistoje 1973 m. Anglijoje, skyrelyje "Litwa Srodkowa" (Vidurio Lietuva) rašo:

"Litwa Srodkowa" sudarymas buvo paskutinis bandymas bet kokia kaina išlaikyti XIV š. užmegztą uniiją, atgaivinti tą 500 metų tradiciją, kuri nutrūko dėl išaugusio nacionalizmo. Unijos šalininkais buvo likę tik bajorai ir "susipratę" sluogsniai.

Lietuviai esu — sakė Tadas Kosciuszka. "Lietuva, tėvyne mano" — rašė Adomas Mickevičius. Minėtas autorius rašo: visi laikė save lietuviais ir kartu lenkais. Ir šiandieną užklaustas, "ar esu lietuvis", negalėčiau atsakyti paprastu "ne".

Lenkų - lietuvių tryniamasis prasidėjo 1900 m. Panevėžyje, parapijos šventovėje. Parapijos daugumą sudarė kalbantieji lietuviškai, tai ir pamokslai buvo sakomi lietuviškai. Pasitaikydavo lenkų, kurie lietuviškai nemokėjo, bet jie po pamaldų iš šventovės neišeidavo. Kiek vė-

liau pradėjo reikštis lenkų ponios. Jos demonstratyviai per lietuviškus pamokslus išeidavo. Autorius rašo, esą jo senelė bandė ponutes atkalbėti nuo demonstracijų. Iš lietuvių pusės negreitai, tačiau atėjo reakcija.

Pasak kun. W. Meysztowicz, Suvalkų gubernijoje lietuvių buvo dauguma; labai mažai Vilniaus gubernijoje ir truputį Prūsijoje. Kai 1915 m. vokiečiai okupavo kraštą, pradėjo atkakliai organizuoti lietuvišką judėjimą, vėliau — atskiras teritorijas su Lietuvių Taryba.

Tautinis lietuvių judėjimas atsiliepė į DLK palikimą. Buvo norėta valdyti žemes, kuriose nėra lietuvių kalbos. Neturėjo jiems vardo, sako Meysztowicz, todėl sakydavome "litvini". Michal Juchniewicz sakė: "litvini" — tai Jagiello, Chodkiewicz, Mickiewicz, Pilsudski ir aš. O jūs visi — "lietuvisi". Lietuviai norėjo užvaldyti Vilnių, kur nebuvo lietuviškai kalbančių lietuvių. Čia ir kilo konfliktas su ponais, kurie panorėję vėl atkurti naują buvusią DLK ne pagal tautines formas. J. Pilsudskis - Giniota, lietuvis, susitiko su Aleksandru Meysztowiciumi, lietuviu, autoriaus tėvu, planavo ir svajojo apie naują uniiją.

Želigovskio planas

Želigovskis žygi rengęs "savos" iniciatyva, be "įsakymo". Sukilėliai be sunkumų užėmė Vilnių. Lengvai galėjo užimti etnografinius Lietuvos plotus, bet to nenorėjo Pilsudskis. Pastarasis vengė karo su Lietuva. Jis tikėjosi, kad lietuviai nacionalistai grįš uniijon. Vokiečių remiami Kauno Lietuva nenorėjusi girdėti apie taiką su Lenkija. Sukilėlių užimta DLK dalis su Vilniumi buvo pavadinta "Litwa Srodkowa". Tie, kurie norėjo gelbėti uniiją, siūlė federaciją su Lenkija.

Buvo bandyta griebtis plebisito, kuris nustatytų tų žemių likimą. Želigovskis, norėdamas išvengti priekaištų, perdavė valdžią vietiniam piliečiui Aleksandriui Meysztowiciui. Jis tapo valdančiosios komisijos pirmininku, suvereniniu šefu krašto be valdžios. Jo pareigos buvo prarasti rinkimus ir, išrinkus seimą, įvykdyti jo nutarimus.

"Išrinktas" seimas nutarė be jokių sąlygų visą teritoriją įjungti į Lenkijos valstybę su viltimi, kad Kauno Lietuva grįš į "amžiną brolystę". Manyt, kad Aušros Vartai trauks lietuvių mases, o Vilniaus universitetas virs lietuvių jaunimo Meka. Visi tai išsiskleidė kaip dūmai.

Lietuva kiniečių siena

Lietuvos nacionalistai aklinai uždarė naujos savo respublikos sieną. Per 20 metų į ją neilindo nieko lenkiško. Toji siena prisidėjo prie lietuvių kalbos išlikimo. Federacijos idėja, kaip ir uniijos, lietuviuose nepriėjo.

Sąjungininkai tuo laiku buvo galingi ir priešiškai naujai atgimstantčiai Lenkijai bei jos federacijos planams. Tautų Sąjungos atstovas prancūzas de Charidigny atvyko į Vilnių perduoti jo Kaunui. "Pour que ce projet puisse se realiser il faudrait que vous veniez ici avec quelques divisions" (kad šis planas galėtų būti įvykdytas, turėtumėte čia atvykti su keliomis divizionomis) — tarė jam autorius tėvas.

Tas pokalbys įvyko Vilniuje, Nadrzneza gt. 12 nr. Lietuvos respublika konfiskavo jo dvarą Pojoscia (Pajuostė?). Jis labai pergyveno nepasisekimą atkurti Didžiąją Lietuvos Kunigaikštystę.

Lietuvio vyskupo paskyrimas

Vienas epizodas iš "Vidurio Lietuvos" laikų buvo Vilniaus vyskupo paskyrimas. Po ilgos pertraukos vyskupu buvo ne vyskupijos paskirtas administratorius kun. Michalkiewicz, bet kun. marjonas, lietuvis Jurgis Matulevičius. Tai didelių dorbių žmogus, kurio kanonizacijos procesas gal pasisakys apie jo šventumą. Jis negalėjo suvaldyti dviejų įsiskaršusių nacionalizmų. Kapitula stengėsi, kad jis būtų pašalintas. Tuo reikalu į Romą pas popiežių Pijų XI nuvyko kapitulos išsiųstas kun. Puciata. Vyskupas Matulevičius atsisakė nuo vyskupo sosto. Aišku, ne savo valia. Jo vietą užėmė arkivyskupas Jaltzykowskis. Autoriaus tėvo santykiai su vyskupu Jurgiu būvę korektiški.

Kun. Walerian Meysztowicz dvejus metus buvo arkivyskupo (Nukelta į 7-tą psl.)

DANUTE STATKUTE DE ROSALES, uoli Venecuelos lietuvių veikėja

Viesėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro isdirbinių pasirinkimas.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

LONDONE, Ontario, 1977 m. spalio 7, 8, 9 dienomis

Spalio 7, penktadienį, 7.30 val. vakaro – JAUNIMO ŠOKIAI

PLUMBERS HALL, 523 First Street, London E.

Spalio 8, šeštadienį, 10 valandą ryto – KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS HOLIDAY INN

10 v.r. – KREPŠINIO RUNGTYNĖS
2 v.p.p. – SIMPOZIUMAS Holiday Inn

7 valandą vakaro

susipažinimo VAKARAS

Western Fair Gr. Queens Park, Progress Building

Spalio 9, sekmadienį, 2.30 val. po pietų – iškilmingos pamaldos

SV. PETRO BAZILIKOJE (Dufferin-Richmond)

5 valandą po pietų – KONCERTAS

Saunders Secondary School auditorijoje, 941 Viscount Rd.

PROGRAMOJE:	MENO VIENETAI —	Montrealio
solistės	Toronto "Atžalynas"	Aušros Vartų choras,
Violeta Rakauskaitė ir	Hamiltono	Windsoro "Neris"
Irena Černienė,	"Gyvataras" ir "Aidas"	Londono "Baltija"

Visi nuoširdžiai kviečiami!

23-jai KANADOS LIETUVIŲ DIENAI RENGTI KOMITETAS

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PASLAUGUS SUKČIUS

Milicijos mjr. Povilas Ivaškevičius „Tiesos“ 161 nr. demaskuoja paslaugų sukčių Sigitą Lenčiauską, 23 metų amžiaus jaunuolį, anksčiau vaidinusių vieno laikraščio korespondentą ir net ansamblio „Dainuojančios širdys“ meno vadovą. Šį kartą jis savo paslaugoms buvo pasirinkęs paskyrų gavimą automobiliams bei motociklams išgity, vairuotojų pažymėjimų parūpinimą. Pirmosios aukomis 1976 m. vasarą tapo Kapskui perkrikštyto Marijampolės rajono atstovai iš Cerniakovskio kolchozo: „Viliojanti naujiena atvedė kolūkiu mechanizatorių Juozą Pikūną, Albina Mačį ir jų gyvenimo drauges į jaukią Gedimino Bendoriaus svetainę, kur prie gausiai vaišėmis apkrauto stalo buvo maloniai susitarta. Nepažįstamasis pažadėjo Pikūnui nupirkti „Moskvicijų“, „padaryti“ vairuotojų pažymėjimą, o Mačiui gauti paskyrą „Moskviciui“ ar „Žiguliams“. Po to sekė maži formalumai: išrašai iš pasų, fotonuotraukos, švelnūs, bet reikšmingi perspėjimai saugoti paslaptį. Nepažįstamasis išsėdėjo į kėseną 2600 rublių, o Pikūnui su Mačiu prasidėjo nekantros laukimo dienos...“ Iš kitų to rajono kolchozininkų, daugiausia mechanizatorių, S. Lenčiauskas taip pat išviliojo nemažą rublių sumą už vairuotojų teisių pažymėjimus, motociklus ir net amerikietiškus „džinsus“, kvitus už gautus pinigų pasirašydamas Gintauto Raulynaičio vardu. Liaudies teismas sukčiaus S. Lenčiausko paslaugas įvertino ketveriais metais sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje. Nukentėjusieji susilaukė tik pašalpos kaimynų tarpe ir „Tiesos“ puslapiuose. Iš tikrųjų nemažiau kalta yra ir sovietinio komunizmo sistema, kuri, net ir švesdama spalio revoliucijos šešiasdešimtmetį, vis dar neįstengia parūpinti pakankamai automobilių, kad juos kiekvienas piliētis be jokių paskyrų galėtų išgity parduotuvese.

ŠEŠIOLIKAAUGSTIS

Lietuvos Architektų Sąjungoje Vilniuje buvo aptartas šešiolikos augstų gyvenamojo namo projektas, paruoštas architekto C. Mazuro ir konstruktoriaus J. Rusteikos. Namas bus pastatytas Vilniuje, Architektų gatvėje. Iš viso vilniškis Lazdynų rajonas susilauks devynių tokių namų. Pagrindinius projekto duomenis atskleidė jo autoriai. Diskusijose dalyvavo V. Balčiūnas, G. Baravykas, A. Rasteika, J. Zinkevičius.

RESTAURAVO MUZĖJŲ

Vilniškė kompartija jau 1959 m. Vilniuje įsteigė Maskvai ištikimam tarnavusio F. Dzeržinskio muzėjų Paupio gatvės 26 nr. name, kuriam jam teko gyventi 1895 m. Tarp kitų „nuopelnų“ F. Dzeržinskiui priklauso ir slapstosios sovietų policijos įsteigimas. Ši policija, dažnai keisdama savo pavadinimą bei viršininkus, didžiausią siautėjimo laikotarpį pasiekė Stalino laikais. Dabar ji yra žinoma KGB santrumpa, o jai vadovauja J. Andropovas. Simtųjų F. Dzeržinskio gimimo metinių proga kompartija restauravo jo muzėjų Vilniuje ir jį papildė naujais rodiniais, įrengdama net ir memorialinį F. Dzeržinskio kambarį. Reljefinę lentą muzėjui sukūrė dail. E.

Taip dabar atrodo a.a. ROMO KALANTOS kapas okupuotoje Lietuvoje

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Dorbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš \$9,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6 %
santaupas 7 %
term. depozitus 1 m. 8 1/4 %
pensijų fondas 8 1/2 %
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11 %
nekiln. turto pask. 9 3/4 %

Varnas. Pertvarkytą muzėjų aplankė kompartijos I sekr. P. Griškevičius su kitais partietiš bei valdžios pareigūnais.

„DAILĖS“ RŪMAI

Liaudies meistrų „Dailės“ kolektyvas Klaipėdoje persikėlė į naujus rūmus, užimančius beveik 4.000 kv. metrų plotą. Juose našesnes audimo mašinas gavo tekstilininkai, specialias drožimo stakles — metalistai. Naujieji rūmai turi 100 vietų valgyklą, specialią patalpą muzėjui, kuriame bus išstatyti klaipėdiečių liaudies meistrų gaminių pavyzdžiai.

VIEŠĖJO HELSINKIJE

Suomijoje lankėsi lietuvių specialistų delegacija, vadovaujama lengvosios pramonės „ministerio“ pavaduotojo E. Dilio. Pokalbiuose su suomijs pagrindinis dėmesys teko linų apdirbimo technologijos bei lininių audinių klausimams. Lietuvius pakvietė sovietų ir suomių mokslinio bei techninio bendradarbiavimo komisijos Suomijos skyrius.

ANTRASIS TOMAS

„Mokslo“ leidykla išleido antrąjį „Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos“ tomą, kuriame yra apie 6,6 tūkstančio straipsnių, 1.700 iliustracijų ir 82 žemėlapių. Spausdino K. Poželos spaustuvė. Tiržas — 75.000 egz. Spaustuvėje jau surinktas III ir pradėdamos rinkti IV enciklopedijos tomas. Šiuos du tomus skaitytojai gaus sekantais metais.

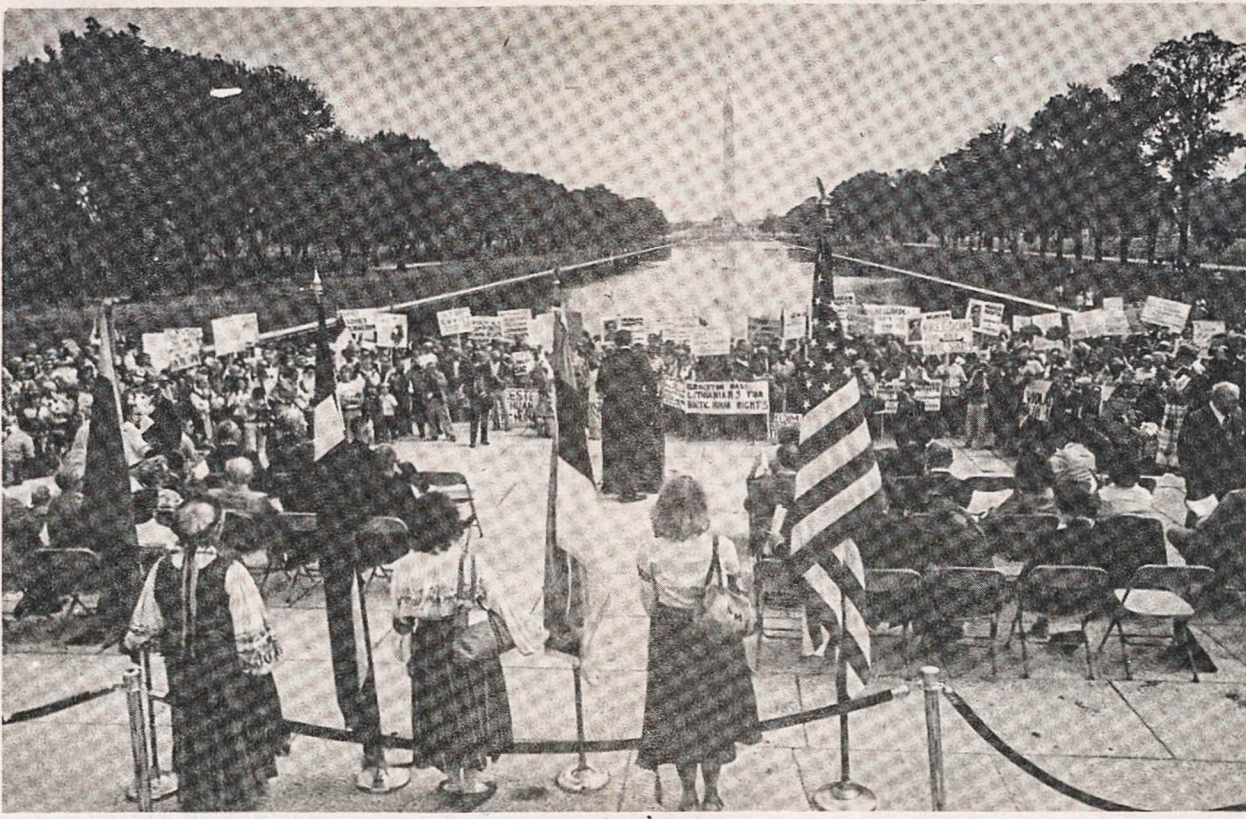
VAIKU AUKOS

Respublikinės autoinspekcijos darbuotojas Antanas Čerška rugpjūčio 31 d. atkreipia „Tiesos“ skaitytojų dėmesį į prasidedančio naujosios mokslo metus. Rugšėjo 1 d. Lietuvos kelius ir miestų gatves užplūdo 530.000 moksleivių armija, kurios eilėse yra 54.000 pirmokų. Per pirmuosius septynis mėnesius siemet automobilių nelaimės Lietuvoje žuvo 40 vaikų, buvo sužeisti 332. Perna tame pačiame laikotarpyje žuvusių automobilių nelaimėse žuvusių visų asmenų sąrašas 1976 m. vaikai sudarė 9%, o siemet — jau 10,9%. Nelaimės vaikus daugiausia užklumpa einančius į mokyklą, grįžtančius iš jos ir žaidžiančius popietės valandomis.

SPORTO RŪMAI

Vilniaus sporto rūmai, vadovaujami Nikolajaus Plaskino, šią vasarą pažymėjo penkerių metų veiklos sukaktį. Šiame laikotarpyje rūmus įvairių renginių progomis applanė apie 3.000.000 žmonių. Juose gali sutilpti nuo 3,5 iki 6 tūkstančių žiūrovų. Jų skaičių nustato rungtynės reikalingas plotas. Tradiciniai renginiai tapo naujajam laikui vakarai, estradiniai „Draugų melodijų“, „Aukštinio rudens“ koncertai, „Vilniaus bokštų“ konkursai, krepšinio pirmenybių rungtynės. Rūmai yra aprūpinti oro vėsinimo sistema. Techniniam personalui priklauso pusantro šimto tarnautojų, kurių du trečdaliai yra su augstuoju arba specialiu viduriniu išsilavinimu. Greta rūmų projektuojama pastatyti kavinę-valgyklą, kad joje užtektų vietos gausenyi renginių dalyviams. Statoma antroji treniruotųjų čiuožiukla, planuojamas viešbutis sportininkams.

V. Kst.

Dalis baltiečių demonstracijos Vašingtone prie Linkolno paminklo rugsėjo 24 dieną

Nuotr. J. Bilmanio

HAMILTON ONT

DLK ALGIRODAU LIU KUOPUS

prizinis šaudymas iš 22 mazojo kalibro šautuvų bus spalio 15-16 d.d. Hamiltono medžiotojų ir žūklautojų klube „Giedraitis“. Šaudymo pradžia 9 v.r. Visi kuopos šauliai ir šaulės kviečiami dalyvauti. Kas šautuvų neturi, juos gaus atvykę. Bus paaiškinti ir taisyklės, ten pat bus gaunami taikiniai ir šoviniai. Šaudymą praveds kuopos sporto vadovas Anicetas Povilauskas ir jo padėjėjas Antanas Jankauskas.

KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMO

lapkričio 26 d. programa jau sudaryta. Trumpa paskaita sutiko skaityti KLB krašto valdybos pirm. Jonas R. Simanavičius. Meninę dalį atliks Hamiltono tautinių šokių grupė „Gyvatara“, vadovaujama G. Breichmanienės, ir „Aukuro“ aktorai su režisore Elena Darguvietyte-Kudabienė. Sokiams gros Vaidėaus orkestras. Minėjimo pėnas bus paskirtas lietuviškai spaudai, kuri labai reikalinga paramos. Visi prašomi tą dieną privačių parengimų nedaryti ir atsilankyti į šį minėjimą. Sekite skelbimus. Kuopos valdyba

ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO

„Giedraitis“ rugsėjo mėnesio gegužinė praėjo gana gražiai. Oras buvo puikus, tad ir tautiečių prisirinko daugiau, negu kitais metais. St. Petkevičienės dėka buvo galima gauti šiltų ir skanių valgių. Jai talkino jos vyras ir jaunoji R. Svilienė.

Buvo prarastos lėkščių šaudymo pirmenybės ne tik gegužinės metu, bet ir kitą sekmadienį. Laimėtojai gaus taures per mūsų žuikių balį. Visi galėjo šaudyti iš 22 kalibro ir dalyvauti varžybose dėl laimikių.

Gegužinėje dalyvavę žvejai turėjo atkiras vienos valandos varžybas. Premiją laimėjo D. Bobinienė. Akordeono muzika visus linksmino A. Gudelis. Iki sutemos plėvėsavo šalia Kanados vėlavos ir mūsų trispalvė. Gražu, kad tautiečiai taip jaukiai praleidžia bendrą sekmadienį popietę. Klubas valdyba dėkoja šaulėms moterims už \$25 auką. V-ba

VILNIAUS DIENOJE spalio 22 d. Jaunimo Centre pirmą kartą Hamiltone meninę programą atliks Toronto mergaitė trįlė „Vasaros garšai“. Paskaita skaitys prof. A. Musteikis iš Buffalo, o bendram pasilinksminimui gros J. Valčiaus orkestras.

FORUMO ARENA, kurioje 1975 m. įvyko pirmoji Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventė, nuigriauta, ir jos vietoje pastatyti gyvenamieji namai. K. B.

IRENA ŽILVITYTĖ iš Hamiltono susižiedavo su Eriku Goentcu iš Londono. Vestuvės numatomos 1978 m. rudenį. Irena dvejus metus studijavo Londono Western universitete sociologiją ir žada kitais metais baigti. Gyvendama Hamiltone, dalyvavo „Aukuro“ dramos teatre ir dainavo „Aido“ chorė. Erika tame pačiame Londono universitete šiais metais baigė psichologiją bakaluro laipsniu. Abu yra susipratę lietuviai ir gražiai kalba savo gimtąja kalba. Hamiltoniškis

KLB SALPOS FONDO Hamiltono skyriaus vėjus jau pradėtas. Aukų rinkėjai lanko lietuvius. Visi mielai skiria auką šalpai. Tad, mieli tautiečiai, kuriuos dar aplankys aukų rinkėjai, neatsisakykite paukoti šiam kilniam darbiui. Šalpa yra vienas kilniausių krikščioniškos širdies įrodymų — pagalba į vargą patekusiems tautiečiams. Gal mes, gyvendami šiame krašte, sunkiai besuprantame tuos, kuriems reikalinga parama. Parodykime savo lietuvišką krikščionišką širdį — aukokime šalpai.

Vajaus užbaigimo proga įvyks tradicinis KLB Salpos Fondo balius šokiai lapkričio 5 d. Jaunimo Centre. Meninę dalį atliks Klevelando studentų choras „Nerija“, savo amžiumi dar jaunas, bet jau spėjęs pagaršėti gražiu bei darniu dainavimu. „Nerija“ kelis kartus dainavo Čikagoje, Detroito ir daug kartų įvairiomis progom pačiame Klevelande. Paskutinis choro pasirody-

mas buvo Klevelande, kurio klausėsi apie 700 svečių IX ateitininkų kongrese, banketo metu. Publikos buvo labai šiltai priimtas. „Nerija“ pirmą kartą atvyksta į Kanadą. Komitetas kviečia visus hamiltoniečius bei apylinkių lietuvius iš anksto ruoštis šiam didžiam Salpos Fondo parengimui ir lapkričio 5 d. atvykti į Jaunimo Centrą pasigrožėti Klevelando studentų choro „Nerija“ dainavimu. Tradicinis Salpos Fondo parengimas kasmet sutraukia daug publikos. Komitetas tikisi, kad ir šių metų parengime visuomenė gausiai dalyvaus ir praleis vakarą gražioje lietuviškoje nuotaidoje.

Supažindinimas su abiturientais irgi įvyks lapkričio 5 d. Jaunimo Centre. Siemet Hamiltone jų yra labai daug. Visi abiturientai yra kviečiami dalyvauti šiose iškilmėse. Prašome registruotis arba žinančiuosius apie baigusius gimnazijas pranešti J. Pleiniui tel. 549-5372. Salpos Fondo komitetas, kuris organizuoja abiturientų pagerbimą, nori iš anksto žinoti kiek jų dalyvaus. Dalyvaukite visi abiturientai. Si vakaras tegul būna jaunimo ir senimo susitarinimo šventė. J. P.

Winnipeg, Manitoba

ATOSTOGOS MEKSIKOJE. Mūsų Winnipeg nėra žūklautojų klubo, bet atsizymėjusių žuvautojų yra. Šią vasarą mūsų nepriklausomi meškerioteriai — lietuvių par. kleb. kun. J. Bertašius su Aldona ir Alfa Balčiūnais sugalvojo savo meškeriojimo laimę išmėginti net Meksikoje.

Iš Winnipeg aerodromu lėktuvu nuskrudo į Akapulką. Si vasarvietė yra šalia Puebla ir Oaxaco miestelių, toliau — Salina-Cruz ir už jos mūsų a.a. prof. K. Pakšto parinktoji naujoji žemė Honduras, kuriame turėjo būti ikurta mūsų tremtinių antroji tėvynė Lietuva, nors iš to niekas neišėjo. Gaila, kad mūsų žuvautojai tuo nepasidomėjo.

Susitvarkę vasarotojai išsinuomavo laivą, už kurį parai sumokėjo \$100. Laivo kapitonas labai draugiškas — suteikė visas naujoje vietoje meškeriojimui reikalingas informacijas. Pirmąjį laimikį pagavo kun. J. Bertašius. Jį netaip lengva buvo įtraukti į laivą. Visi šoko į pagalbą, neišskiriant nė paties laivo kapitono. Pagaliau žuvis atsirado laive. Tai Ramiojo vandenyno „sailfish“, kurios svoris 166,5 svaro, o ilgis — 9'6". Tai žuvis, kurios plaukioja Meksikos pakraščiuose, prie Miami Beach ir Havajų. Tokias pat dvi „sailfish“ ir vieną ryklį pagavo ir A. Balčiūnas, tiksliai žymiai mažesnes. Pagauta ir kitų rūšių žuvies, tik mažesnio svorio.

Kun. J. Bertašius pagautą žuvį pakliko Meksikoje iškimšti. Žada iška-

Sudbury, Ontario

SESTADIENINĖ TUMO - VAIZGANTO MOKYKLA

27-tuosius mokslo metus pradėjo rugsėjo 24 d. Mokytojų vadovė Nijolė Paulaitienė ir kun. Antanas Sabas. Mokyklą lanko: Lucija ir Morkus Albrechtai, Linas Paulaitis, Kristina ir Felicija Račinskai, Marytė ir Rūtelė Rudžiai, Teresė, Diana, Joana ir Vida Stankutės, Jūratė Tolvaišaitė.

OFICIALUS ROTUSĖS ATIDARYMAS

įvyko rugsėjo 21-24 d.d. su įvairia menine programa, šokiais ir tautinių grupių patiekalais. Lietuviai, vadovaujami J. Labuckienės, labai gražiai pasirodė. Jai talkino B. Stankienė, E. Tolvaišienė, S. Smežienė ir O. Grigutienė. Lietuvių skyrius buvo vienas gražiausių, su tautiniais audiniais ir kitais ornamentais. Buvo atidarytas 11 v.r., o 2 v. p.p. jau teko jį uždaryti, nes viskas buvo išparduota. Daug dar kas norėjo paragauti lietuviškų valgių. Naujoji rotušė labai moderni, kainavusi daugiau kaip \$22 milijonus. Jos išlaikymui kasmet reikės milijono dolerių.

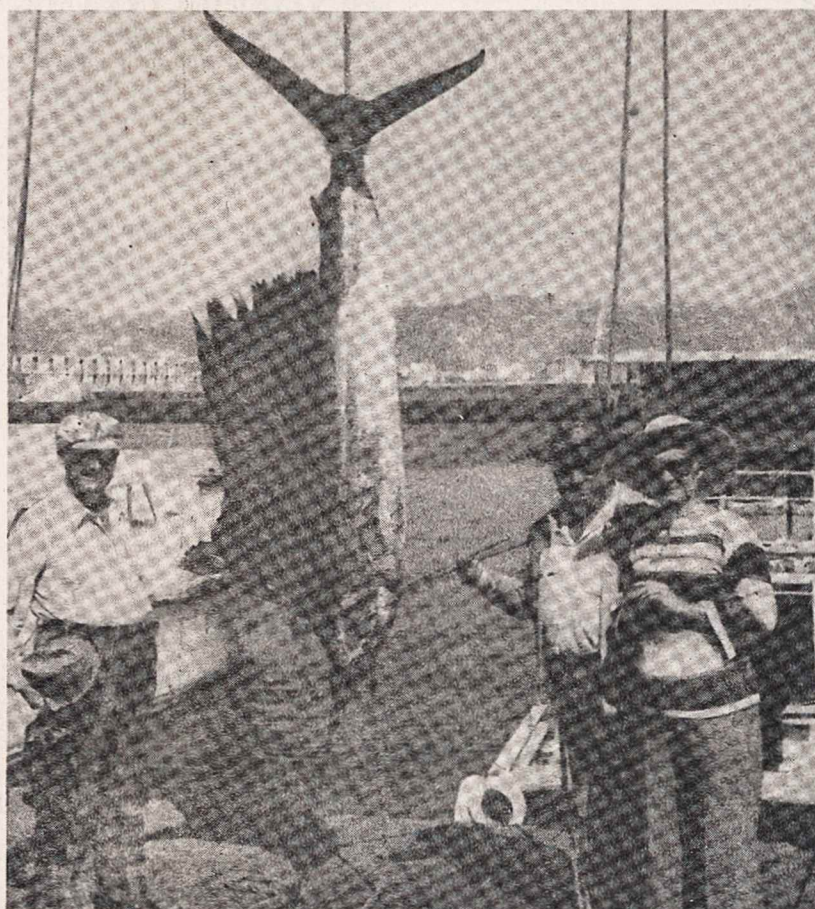
ŠAUNIOS ISLEISTUVĖS buvo surengtos Birutės Stankienės ir Audronės Albrechtienės iniciatyva F. A. Albrecht namuose Onutei Grigutienei, Birutės sesutei, su dukrele Dalyte. Jos keturis mėnesius praleido J. B. Stankų šeimoje ir aktyviai įsijungė į vietos lietuvių gyvenimą. Uoliai dalyvavo lietuviškose pamaldose, visose gegužinėse bei parengimuose. Maloniai staugmėnai jai padarė gimines ir pusbrolius, atvykę iš JAV, kuriuos pirmą kartą gyvenime teko pamatyti. Aplankė visas idomesnes Ontario ir Kvebeko vietoves, jų tarpe — Sault Ste. Marie, Windsorą, Wellandą, garsų Niagara kriočių, Hamiltoną, Toronto ir Wasagos paplūdimį. I. O. Grigutienės išleistuves susirinko labai daug tautiečių ir įteikė vertingų dovanų. Atsiveikimo žodį tarė LB Sudburio apylinkės pirm. A. Ku-

(Nukelta į 7-tą psl.)

binti lietuvių parapijos Oak Point vasarvietėje, kur jai visi galės pamatyti. A. Balčiūnas, taip pat laukia savo laimikių, kuriuos prieš iškabinamas ant sienos žada suruošti tu žuvų „krištynas“.

„Sailfish“ yra labai idomi ir retai pagauinama. „Gold Coast Sailfish Club“, Miami Beach, narys kpt. Colben tokią žuvį pagavo 1962 m. rugsėjo 19 d. ir jai labai didžiavosi. Tą žuvį jis iškimšo, gražiai įrėmimo, įrašė jos istorinę datą su savo jachtos pavadinimu bei savo pavardę ir padovanojo Canadian Union of Public Employees Centrai — Local 500 CU PE 400-570 Portage Ave., Winnipeg, Man. Ten yra tos unijos viešbutis, o jo prieškambarėje — sporto salėje ši žuvis yra iškabinata ant sienos.

K. Strikaitis

Meksikoje, Akapulko vasarvietėje, pagauta žuvis su sėkmingais žvejais. Iš kairės: kun. J. Bertašius, Alf. ir A. Balčiūnai iš Winnipeg, Man.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VALSTYBĖS DEPARTAMENTO

Vašingtone sušauktoje etninių grupių konferencijoje Belgrado konferencijos klausimais rugsėjo 9 d., be praėjusio „T2“ nr. minėto ALTOs pirm. dr. K. Bobelio, dalyvavo ir JA V-bių LB atstovai — visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Mačiulaitytė - Zerr ir nuolatinis ryšininkas Algimantas Gureckas. A. Zerr taip pat lankėsi Helsinkio susitarimų vykdymą sekančioje JAV komisijos įstaigoje. Suimty lietuvių disidentų A. Terlecko ir V. Petkaus išlaisvinimo reikalui jį paliko specialų memorandumą, kuris bus perduotas visiems komisijos nariams. Kartu su memorandumu paliktas ir atitinkamas skaičius Pasaulio Lietuvių Bendruomenės leidinio „Respect My Rights“, supažindinančio su disidentine A. Terlecko veikla.

HARTFORDO BURMISTRAS G. ATHANSON yra įsteigęs specialią tautybių tarybą — „Mayor's All American Council“, kurioje lietuviams atstovauja Hartfordo LB apylinkės valdybos pirm. S. Zabulis ir LB tarybos narys A. Dzikas. Šios organizacijos rūpestiu buvo sukurtas pusvalandžio ilgumo filmas „Bread“ apie skirtingą duonos keptimą įvairiose šalyse, jos vartojimą, duonos reikšmę tradicijoms. Filma pajavirina tautiniais šokiais, o lietuvių atveju net ir gintaras. Lietuviams teko didžiausia filmo dalis — 8 minutės.

LIETUVIŲ FRONTO BICULIŲ Los Angeles sambūris, plėsdamas savo veiklą, padidino valdybos narių skaičių. Naujojo valdybos metiniam susirinkime rugsėjo 11 d. išrinkti: E. Arbas, dr. Z. Brinkis, J. Kojelis, A. Kulnys, I. Medziukas, A. Raulinaitis, B. Varnienė ir L. Valiukienė. Gruodžio 10 d. naujoji valdyba surengs rašytojos Alės Rūtos Arbenės kūrybos vakarą. Tradicinis politinių studijų savaitgalis įvyks 1978 m. sausio 27-29 d.d.

JAV LIETUVIŲ FONDAS, skelbdamas antrojo milijono dolerių vajų, rengia pokylį lapkričio 5 d. Čikagos Jaunimo Centre. Programą atliks sol. Birutė Dabšienė, atvykusi iš Los Angeles. Naujais nariams, sumokėjusiems \$100 inasą, ar seniesiems, padidinusiems inasą tokia suma, bus nemokamai duodama po du bilietus. Visiems kitiems įėjimas — \$12,50. Bilietai įsigijami LF raštine, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

JUOŽE AUGAITYTĖ, buvusi operos solistė, po sunkios širdies operacijos sveiksta sesers K. Pliuskonienės šeimoje. Ji dėkoja visiems už maldas, gėles, laiškus ir aplankymus. Jėgas tikisi atgauti po kelių savaičių.

DAIL. JONAS RIMSA, sunegalavęs širdimi ir plaučiais, savo gimtadienį rugpjūčio 21 d. sutiko Šv. Jono ligoninėje Santa Monikoje, Kalifornijoje. Bene labiausiai jį pradijūno iš Pariziaus gauta telegrama, kad jė aplankyti atskrenda buvęs geriausias mekinys Mario Vargas, kuris dabar yra žymus taptytojas Pariziuje. Dail. J. Rimšos gyvenimo ir kūrybos kelią atskleidė Karolės Pažeraitės Čikagoje spaudai ruošiamą knygą. Pagerėjus plaučiams, dail. J. Rimša rugpjūčio pabaigoje buvo išleistas iš ligoninės ir sveikstančių pacientų namus.

KUN. DR. J. PRUNSKIO straipsnį „Gyvenimas ateistams valdant kraštą“ paskelbė Čikagoje leidžiamas ukrainiečių laikraštis „New Star“. Jame, remiantis konkrečiais faktais, atskleidžiama Lietuvai atnešta sovietinio ateizmo priespaulda.

ENKIKLOPEDIJO POBŪDŽIO informacinę knygą apie Lietuvą anglų kalba rašo Mykolas Druga, pakviestas VLIKO. Su parašyta knygos dalimi jis jau supažindino VLIKO vicepirmininkus dr. B. Nemicką, J. Valaitį ir valdybos narį informacijos reikalam B. Bieliuką.

BALTIEČIŲ TAUTODAILĖS gaminius skleišti keturi jauni lietuviai — Gintaras Karosas, Rimas Manomaitis, Norbertas Lingeraitis ir Petras Sandanavičius įsteigė prekybos bendrovę Baltic Enterprises, P. O. Box 8241, Boston, Mass. 02114, USA. Jos paslaugomis kviečiami pasinaudoti auđėjai, medžio drožėjai, metalo kalėjai, lietuviškų ženklų bei suvenyrų gamintojai, pokštelių leidėjai, dailininkai. Numatoma išleisti spalvotą 24 puslapių katalogą su įvairių sričių lietuvių, latvių ir estų menininkų kūrinių pavyzdžiais.

RELIGINEI LIETUVIŲ KATALIKU SALPAI prel. J. Kučingio vadovaujamoj Šv. Kazimiero parapijoje Los Angeles mieste siemet surinkta rekordinė \$5.700 suma. Kardinalas T. Manningas, Los Angeles arkivyskupas, pasinaudodamas kurioje susidariusiomis parapiinėmis santaipomis, Šv. Kazimiero parapijai nubraukė \$25.000 skolos. Jos dabar yra likę tik \$45.000.

Argentina

VAIKO DIENOS ISKILMES Mindaugo Draugija Berisse surengė rugpjūčio 6 d. Tautinių šokių programą atliko dvi didesniųjų ir mažesniųjų šokėjų grupės, paruoštos E. Saulienės bei jos talkininkės N. Sivenytės. Keletą lietuviškų dainų padainavo sol. Adriana Jocyte. Pirmą kartą pasirodė ir būsimasis sol. P. Saulys. Vaikus saldainiais apdovanojo salėn atvykę klounai. Mažieji šios šventės

dalyviai įteikė gėlių puokštes savo mokytojoms E. Saulienei, N. Sivenytei, sol. A. Jocytei, tautinių drabužių siuvėjai J. Stočkūnienei. Vaidė Dienos proga Mindaugo Draugijos tautinių šokių ansamblis ir mažųjų „Pumpurėlių“ grupė buvo pakviesta į Marijos Auxiliadoros surengtą šventę atlikti dalies programas. Lietuviški šokiai labai patiko Berisso gyventojams, susirinkusiems vienuolės Konosiano vardo salėje.

Brazilija

BRAZILIJOS ATEITININKAI Sao Paulo mieste IX ateitininkų kongrese Klevelande prisiminė specialiomis pamaldomis, Jaunučius, moksleivius, studentų ir sendraugių atstovus į jas pakvietė M. Vinkšnaitienė. Misišas atnašavo ir šiai progai skirtą pamokslą pasakė prel. Pijus Ragažinskas, ateitininkus Brazilijoje suorganizavęs prieš 25 metus. Pamaldų metu buvo prisimintas ateitininkų veikėjas dr. E. Draugelis, kurio vardu yra pavadinta Sao Paulo ateitininkų kuopa. Po pamaldų jis buvo pasveikintas telefonu. Arbatėlė ateitininkams surengė M. Vinkšnaitienė su talkininkėmis. Moksleiviai atliko jos paruoštą eilėraščių ir dainų pyne, o jaunimas su akordeonistu R. Saldžiūnų programą papildė lietuviškais dainomis.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ Sao Paulo po kelioikos metų vėl atgaivino lietuvišką radijo valandėlę. Iš Novo Mundo radijo stoties ji transliuojama kiekvieną šeštadienį 12.15-12.45 v.p.p. Išlaidoms padengti kiekvieną mėnesį reikės po 5.000 kruzeirų (apie \$300).

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ Fizinio Auklėjimo Sąjunga, tekdama lėšas sportininkų kelionei į pasaulines lietuvių sporto žaidynes Toronte, paprašė kiekvieną sporto klubą šiam tikslui surengti specialų vakarą. Pirmasis atsiliepė Sydnejaus „Kovas“, pakviestas tautiečius į Lietuvų Klubą, kur buvo renkama gražiausia „Kovo“ sportininkė. Ja tapo Regina Laukaitytė, žaidžianti krepšinį ir tinklinį, norinti dalyvauti žaidynėse Toronte. Jai įteikta šimtinė dolerių, paaukota P. Brikmanio. Sportininkės taipgi varžėsi dėl savišamos karalietės vardo, padavinėdamos loterijos bilietus. Šį titulą laimėjo Silvija Dambrauskaitė, pardavusi tūkstantį bilietų po 20 centų. Vakaras kelionės fonda papildė \$1.000.

NUOTAIKINGA VAKARA Sydnejaus lietuvių klube rugpjūčio 20 d. surengė ateitininkai sendraugiai, susilaukę svečių net iš Kanheros ir Melbourne. Humoristinis lietuviško radijo žinias skaitė E. Lašaitis, o Sydnejaus dar nematyti „gražuolių“ konkursą suorganizavo A. Kramilius. Tas įvairiomis Lietuvos vietovėms bei profesijoms atstovavusias „gražuoles“ suvaidino moterimis persirengę vyrai — V. Stasiūnaitis, J. Gudaitis, V. Burokas, B. Sarkauskas, E. Lašaitis ir J. Sarauskas. Išrinktoji „gražuolė“ dovanų gavo bilietą į Sydnejaus Cabramatos priemiestį, kur anksčiau gyveno sovietams pataikęs premjeras G. Whitlamas. Lietuviškas melodijas grojo „Golden Trio“ kapela.

„MŪSU PASTOGĖS“ SPAUDOS BALIUS Melbourne Lietuvių Namuose rugpjūčio 27 d. sutraukė apie 150 dalyvių. Jo rengėjai — ALB Melbourne apylinkės valdyba ir Melbourne lietuvių klubas turėjo \$185 pajamų. Vakariene paruošė M. Sodaitienė su kitų moterų talka. Tą dieną gimtadienius šventusioms S. Stankūnaitienei ir N. Jablonskienei balius dalyviai sugiedojo „Ilgiausių metų“. Tarp loterijos laimikių buvo metinė „MP“ prenumerata, kurią kasmet paskiria A. Bajoras.

Vokietija

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS darbuotojų suvažiavimas įvyks spalio 21-23 d.d. Huettenfelde, Romuvoje. Darbotvarkėje — VLB krašto valdybos pirmininko pranešimas, apylinkių pirmininkų bei kiti pranešimai apie praėjusių metų veiklą, V. Bartusevičiaus paskaita apie IV pasaulio lietuvių jaunimo kongreso tikslus. Bus aptarti ir pasiekimai Vasario 16 gimnazijoje. Suvažiavimą numatoma užbaigti bendru pobūviu ir pamaldomis spalio 23 d.

NAUJUOSIUS MOKSLO METUS Vasario 16 gimnazija pradėjo rugpjūčio 22 d. rytą mokinių ir mokytojų susirinkimu pilies salėje. Žodį tarė katalikų kapelionas kun. J. Dėdinas ir direktorius V. Natkevičius. Pirmasis, pabrėždamas tautinį ir krikščionišką auklėjimą, ragino jungtis visus į vieną bendrą lietuvišką šeimą. V. Natkevičius džiaugėsi dideliu skaičium mokinių iš užjūrio. Jų dėka gimnazija šiais mokslo metais turės maždaug tiek pat mokinių, kaip ir pernai. Jis taipgi pasveikino naujuosius mokytojus: neseniai iš Lietuvos atvykusią lituanistę Vincantę Pancernienę, JAV lietuvaite Vidą Sidyrte ir anglų kalbos mokytoją Reh. Visiems kartu sukalbėjus „Tėvė mūsų“, sugiedojus „Marija, Marija“, mokslo metų iškilmė užbaigė Tautos himnų. Liepos 31 — rugpjūčio 14 d.d. buvo suorganizuota jaunimo ir vyresniųjų talka berniukų bendrabučio reifontui. Bendromis įėjomis atlikti darbai yra verti 10.000 DM.

Vytauto Pranaicio iliustracija, vaizduojanti II Kryžiaus kelio stotį, iš leidinio "Kryžiaus kelias"

Šoko jauni ir žilsterėje...

Tautinių šokių vadovams kursai Dainavos stovyklavietėje JAV

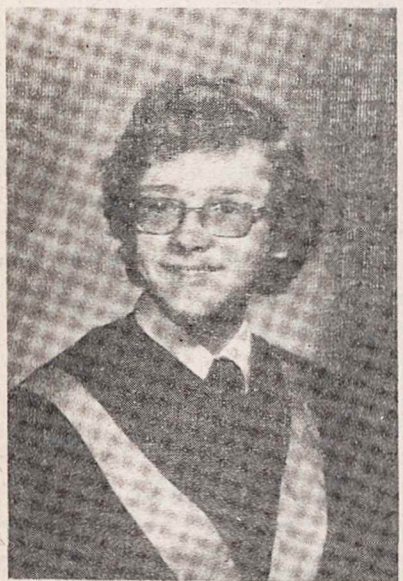
K. MARIJOŠIENĖ

Po dvejų metų vėl nuo ryto 9 iki vakaro 10 v. skamba Baltieji Rūmai Dainavos stovyklavietėje šokių muzika jautriose Rimo Kaspučio rankose. Kursantai šoka, trypia, ploja, karts nuo karto garsiai uždainuoja. Iš viso jų 51. Dauguma jų — jauni studentai, tarp kurių įsimaišiusi ir viena kita žilsterėjusi galva. Visi čia šią savaitę lygūs — "suspėjį sykių sukis — būsi mano pora!" Amžių, vaikus, net anūkus ir titulus paliko namuose. Buvo darbšti, drausminga, jaukios šeimos nuotaikos savaitė!

Tautinių Šokių Institutas abejojo, ar kursai reikalingi, kai V-oji šventė ką tik praėjo, o VI-oji dar nerengiama, tačiau, vieno kito vadovo paskatinta, J. Matulaitienė rizikavo organizuoti. Ji neapsiriko. Kursai buvo sėkmingi. Suvažiavo iš įvairių Amerikos, Kanados vietovių, viena net iš Australijos. Šiais kursais jie buvo ypatingai patenkinti, nes, be praktiškų žinių (išmoko 13 šokių), giliau įžvelgė ir šokio esmę, jo istoriją, išgirdo atsakymus į įvairius klausimus, šokio dėstymo metodus. Beveik kiekvienas dėstytojas aiškino, kaip jis pasiruošia mokyti naujo šokio, kaip sprendžia vieną ar kitą problemą, bet idomiąsias buvo pats išgyvenimas ir tai, kad aprūpino kursantus tokia gausa lektorių — net dešimtimi. Klausytojai galėjo pasirinkti, kas jiems atrodė primityniausia.

Buvo supažindinta, kaip skaityti užrašytą šokį ir bandyti jam suteikti gyvybę — šokti. Vieni sekė užrašuose, kiti bandė realizuoti. Daug kam buvo vertinga pamoka.

Šokių mokė G. Breichmanienė, G. Gobienė, N. Chainauskas, R. Karasiejienė, K. Marijošienė, N. Pupienė, L. Sagys, J. Matulaitienė.

ALMIS LEDAS, baigęs Michael Power gimnaziją Toronte labai gerai pažymiais ir gavęs net šešias premijas už gerą mokymąsi. Per visus gimnazijos metus jo pažymių vidurkis buvo per 80%. Gimnazijos baigimo pažymių vidurkis — 94.6%. Tai rodo nepaprastus jo gabumus. Šalia kitų premijų, jau gavo Toronto universiteto stipendiją ketveriems metams.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėšos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Pranaicio iliustruotas "Kryžiaus kelias"

DAIL. DAGYS

Pasirodė knygutė "Kryžiaus kelias". Kiekvienai stotiai atitinkama eilėraščių parašė poetas kun. K. Zitkus. Jie savo forma, atrodo, yra gerai subrandinti ir atitinkantys savo paskyrimą, bet jį juos aš nesigilinai. Kiekvienai stotiai iliustracinį vaizdą sukūrė Vytautas Pranaitis. Jis, matyt, yra dar tik pradėjęs reikštis dailininkas, nes šis vardas dar nežinomas. Šios knygutės iliustracijos rodo, kad jis yra talentingas žmogus ir, manau, išaugs į gerą dailininką. Dabar, kaip pradėjęs, dar nepajėgia tinkamai sukontroliuoti kaikiurių savo darbų.

Dail. V. Pranaitis šiuos darbus atliko modernaus primityvizmo forma. Nesilaikant natūralių proporcijų, yra daug lengviau pasirodyti originaliu. Tai Pranaičiui pavyko. Jo iliustracijos gana originalios ir vietomis ekspresyvos, nes primityvizmas ir ekspresija eina kartu — jie yra neperskiriami. Todėl kai šio amžiaus pradžioje mene pasireiškė ekspresionizmas, pradėjo reikštis ir sąmoningas primityvizmas.

Kai primityvių laikų žmogus kūrė primityviškai, tai jo menas buvo labai nuoširdus, nes jis kitaip nesugebėjo ir jo sąlygos kitaip dirbti neleido. Tai buvo lyg kūdikis, kuris ropinėjo, nes kitaip judėti jis nevaliojo. Bet kai sugebantis vaikščioti ima ropinėti, atrodo keistai. Tik patekęs į urvus ar žemus pogrindžius ir tvirtas būdamas turi sukiūti, nes taip saugiau ir patogiau. Taigi, lengviau ir patogiau yra reikštis mene atmetus tikrąsias formas, bet reikia būti atsargiam ir neprarasti kūrybinio nuoširdumo. Kaip čia sekasi V. Pranaičiui, pamatysime peržvelgę visas iliustracijas.

V. Pranaitis pirmose stotyse Kristų vaizduoja kaip kokių dvejų metų vaiką: mažulyčių kūnu, didžiule-bebarzdė galva. Tuo jo iliustracijos yra labai originalios. Toliau Kristus bres-ta, sensta. Penktoje stotyje jam jau pradeda želti barzda.

Vietomis V. Pranaičio darbuose matyti perdidelis literatūros (vaizduojamo teksto) sekimas. Tai silpnybė daugiausia turi pradedantys dailininkai. Dažnai ir pilkoji publika to pageidauja. Kartą skulpt. P. Rimša pasakojo: užsakytojai nori, kad aš parodyčiau ir lietuvių verpėją, ir audėją, ir dar daug ką, tai aš nupiešiau tik lietuvišką namelį ir pasakiau — anie visi yra jo viduje... Taip P. Rimša išsivengdavo literatūros, o pirmoje stotyje Pranaitis paklydo — stengėsi visą istoriją pavaizduoti. Be reikalo.

Antra stotis be priekaištų: rimtas vaikas Kristus, aiški kompozicija, nieko nereikalingo. Trečioji stotis vėl išmarginta — nesugebėta aiškiai išsireikšti. Ketvirtoje stotyje abi figūros tinkamai išreikštos, tik be reikalo margina vaizdą čia (ir kitur) kryžiaus galuose kelerioji kvadratai.

Penktoje stotyje Kristaus (jau su barzdele) ir Simono galvos kalba pasigėrėtinu paprastu žmogiškumu. Tai nuoširdžiausia Kristaus galva iš visų jo darbų. Tik ta didelė jo galva ant mažos figūros primena apuoką, tupintį ant mūro. Šią malonią kompoziciją gadina tarp galvų prie kryžiaus pridė-

ta guminė pirštinė.

Seštoje stotyje dailininkas vėl pasimetė. Dingo malonus Kristus, atsirado kažkokio bastūno maskė. Septintoj virš Kristaus galvos be reikalo iškištas kažkoks robotas. Į ten reikėjo pratesti kryžiaus viršūnę, nes ir tekste rašoma: "kryžiumi prislėgtas..."

Aštuntoji kompozicija vaizduoja Kristų be galo nesimpatinga, bejausmi, nueinantį nuo verkiančių trijų moterų. Gal čia dailininkas norėjo parodyti, kad ir bjauras, bet gero ir kenčiančio reikia gailėtis.

Devintojoje stotyje vėl pasirodo labai malonus Kristus, nieko nekoliojantis ir neišmėtinėjantis už jo kankinimą, bet ramiai gulintis. Tik kam prie jo barzdos tas aulinis primityvizmo batas? O Kristų supantis kryžius nebereikiška jokio fizinio slėgio, tik dominuoja tame vaizde, lyg simboliškai pasaulyje. Ši kompozicija bus pasigėrėtina nuėmus tuos du, viską gadinančius kvadratus nuo kryžiaus.

Dešimtojoje stotyje Kristaus apilėšimo nesijaučia. Tos trys suglebusios rankos, prikištos iš šonų, tegali jį glostyti, bet ne apilėšti; jos juk nė musės neužmušti. Be reikalo šis vaizdas

Testamentas — veikalas apie marksizmą

Velionis dr. Vladas Juodeika ir jo "Didžioji iliuzija"

A.a. DR. VLADAS JUODEIKA

Šių metų rugsėjo 11 d., kėdėje besėdint, nustojo plakusi prof. dr. Vlado Juodeikos širdis. Los Angeles lietuvių kolonijai tai buvo labai nelauktas įvykis, juoba, kad velionis neblogai atrodė ir buvo aktyvus iki paskutinio momento. Išvakarėse ir tą pačią dieną jis lankėsi keliuose pobūviuose. Velionis nerūkė ir negėrė, visur buvo santūrus ir kuklus. Tiesa, turėjo šokių tokių širdies negalavimų anksčiau. Taip pat jį stipriai paveikė neteisingi vietinės spaudos užgavimai, už kuriuos net teismas bylą buvo norima iškelti.

Buvo gimęs 1900 m. rugpjūčio 25 d. Grinkiškyje, Kėdaičių aps. Iš gimnazijos suole išėjo savanoriui ir Lietuvos kariuomenę ir, baigęs karo mokyklos pirmąją laidą, dalyvavo kovose su bolševikais ir lenkais. 1923 m. pasitraukė iš kariuomenės, baigė Aušros gimnaziją Kaune, pasukį įstojo į Graco universitetą Austrijoje, kurį baigė ekonomijos daktaro laipsniu. Lietuvoje dirbo finansų ministerijoje referentu, valstybės tarnybos referentu, kainų tvarkytoju, pramonės dep-to direktorium. Vėliau buvo Lietuvos universitete vyr. asistentu. Kūrė planus mūrinei statybai Lietuvoje išvystyti, rašė spaudoje ekonominius bei socialinius klausimus. Buvo vienu iš steigėjų politinių ir socialinių mokslų instituto, knygų leidyklos "Žinija" pirmininku, Lietuvių Katalikų Mokslų Akademijos nariu.

Išėmijoj profesorio V. Juodeikos, Iowos ir ilgesnį laiką Portlando universitete Oregon, dėstydamas politinius bei ekonomi-

atspausdintas ant knygos viršelio. Ten labiau būtų tikęs antrasis arba tragiškas dvyliktasis.

Vienuoliktame vaizde rodomas bejausmis Kristus, ramiai sėdintis, lyg fakis, nors jį juoda-sausą ranką kala didelį kuolą bobiškai laikanti plaktuką balta ranka. Keisti spalvų simboliai! Dvyliktoji išreikšta gerai, tik joje svetimi dideli minkšti pirštai, kai kūnas yra sausas ir aštrių formų.

Tryliktoji stotis — Pieta visada yra sunkiau išreiškiamas realistiniame mene. Ją lengviau yra nugalėti simbolistams bei primityvistams, bet Pranaičiui čia nepavyko. Vietoje paprastumo pakliuvo į painumą.

Paskutiniame vaizde — karsite gulintis nukankinto Kristaus kūnelis vėl rodo talentingo dailininko ranką. Bet kad jos savininkas dar savęs nenugalai, rodo ant aplink apvestos linijos, lyg vielos, eilė pakabintų juodų lyg ir dešragalių įžambiai nupjautais galais. Užkliaukit juos baltu popieriumi, ir vaizdo jie nebegadins.

Visa tai rodo, kad dail. V. Pranaitis yra talentingas, bet dar neprityręs. "Litho-Art" spaustuvės darbas yra pasigėrėtinas.

nius mokslus. Šios srities darbas sudarė jam geras sąlygas giliai išstudijuoti ir surinkti gausios medžiagos apie įvairias politines ir ekonomines doktrinas. Ypač jis atsidėjęs studijavo ir nagrinėjo Lietuvą taip nelaimingai prisilėgusią marksistinę sistemą bei komunizmą. Išėjęs į pensiją ir persikėlęs gyventi į Los Angeles, jis atsidėjo rašyti stambaus veikalo, kurį pavadinė "Didžioji iliuzija arba marksizmas teorijoje ir tikrovėje". Susidarė stambus dviejų tomų veikalas. Pirmas tomas spėjo būti atspausdintas vos per savaitę prieš jo mirtį. Antras tomas taip pat paruoštas, bet tebėra rankraštyje. Tai gražus, didelis ir labai vertingas paminklas, kurį autorius bus sau pasistatęs. Į jį jis įdėjo labai daug darbo ir savo lėšų. Veikalas labai aktualus, ypač kai šiandien Lietuvoje taip plačiai siekiama lietuvių tautą palenkti į marksistinę sistemą. Lietuviams tai dar aktualiau, kai komunizmo vardu norima kraštą surusinti. Lietuviai, tiek krašte gyvenantieji, tiek vėlesnieji išeiviai, praktiškai šią sistemą yra jau gerai ant savo pečių patyrę, bet kas ta sistema yra pačiuose savo pagrinduose, nedaug kam tėra žinoma. Vlado Juodeikos veikalas plačiai ir nuodugniai visa tai nušviečia. Dėlto kiekvienam jis bus įdomus ir labai lengvai skaitomas.

Pirmas tomas jau platinamas. Kreiptis pas Juliją Jodelę, 14803 Sutton St., Sherman Oak, California 91403, USA. Šio tomo išplatimas turės sudaryti pagrindą spausdinti II. Tad itin svarbu neatidėliojant veikalą įsigyti ir aukų pasiųsti.

J. Kuprionis

Atsiųsta paminėti

ARKIVYSKOPAS MECISLOVAS REINYS. Monografija, parašyta okupuotojoje Lietuvoje, redaguota kun. Vyta. Bagdanavičiaus Čikagoje, išleista Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Čikagoje 1977 m., 248 psl. Monografijos rėmėjai — prel. J. A. Karalius, dr. J. ir B. Reiniai. Knyga gaunama: P. Povilaitis, 9050 Troy Ave., Evergreen Park, Ill. 60642, USA. Kaina — \$6, kietais viršeliai — \$7.

MITTEILUNGEN AUS BALTI-SCHEM LEBEN Nr. 1-2, Maerz-Juni 1977. Leidėjas — Baltiečių Draugija V. Vokietijoje. Žurnalukas gaunamas pas šios organizacijos sekr. Adam Gruenbaum, 8 Muenchen 2, Lessingstr. 5, W. Germany.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KETURI LITERATŪROS VAKARAI šią vasarą buvo surengti JAV lietuvių pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine valstijoje. Liepos 23 d. savo kūrybą skaitė poetas ir dramaturgas Stasys Santvaras, švenčiantis deimantinę savo amžiaus sukaktį. Pirmas bendras literatūros vakaras liepos 31 d. buvo pradėtas poeto S. Santvaro posmais. Savo eilėrašius skaitė ir Kotryna Grigaitė — Graudienė. Algirdas Landsbergis buvo pasirinkęs ištrauką iš naujosios dramos "Sventasis narvas", Paulius Jurkus — vieną pasakojimą iš rašomos knygos "Profesorius Žibuto pasakos". Programą eilėmis iš savo paskutinio rinkinio užsklėdė Leonardas Andrieus, OFM, Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas. Rugpjūčio 7 d. vasarotojai susitiko su Jurgiu Jankum, atvykusiu iš Rochesterio. Svečias skaitė vieną pasakojimą apie lietuvišką vaiduklį Vokietijoje iš ciklo "Karo parašėte" ir ištrauką iš romano. Antrame bendrame literatūros vakare rugpjūčio 20 d., susietame su ateitininkų sendraugių studijų ir poilsio savaitės, pirmiausia buvo pagerbtas Pranas Naujokaitis, parašęs keturių tomų "Lietuvių literatūros istoriją". Praves tas pasikalbėjimas bei jo atsakymai ir klausimus atskleidė pagrindinius šio didelio darbo metmenis. Vakaro programą P. Naujokaitis papildė naujais savo eilėrašiais. Dalyvių eilėse buvo lietuviams dar mažai pažįstamas dr. Jonas Zdanyns, poetas, vertėjas į anglų kalbą, atsakinėjęs ir klausimus, liečiančius jo raštus bei vertimus. Aleksas Radzius skaitė savo eilėrašius apie žvaigždynus, Algirdas Landsbergis — dar vieną fragmentą iš ateitininkų kongresui paraštos dramos "Sventasis narvas", Paulius Jurkus — vieną giesmę apie raganos susidėginimą iš savo "Juodvarnių". Leonardas Andrieus, OFM, šį kartą nesitenkindamas paskutiniuoju rinkiniu, pateikė ir keletą naujų eilėraščių. Humoristinių padėkos žodžių programos dalyviams tarė ateitininkų sendraugių stovyklos vadovas dr. Alfonsas Stankaitis.

JAV LB KULTŪROS TARYBA spalio 15, šeštadienį, 7 v.v., Čikagos Jaunimo Centre rengia Prano Naujokaitio keturių tomų "Lietuvių literatūros istorijos" suktuvėms, kuriose dalyvaus ir pats autorius su LB kultūros tarybos pirm. inž. J. Gaila.

MELBURN "DAINOS SAMBŪRIS", vadovaujamas Danutės Levickienės, savo 28-tąjį metinį koncertą surengė rugpjūčio 28 d. Lietuvių Namuose. Klausytojų eilėse buvo svečių ir iš kitų Australijos vietovių. Pirmojoje dalyje atskirus pasirodymus turėjo vyrų ir moterų chorai, šios dalies užbaigai susijungė ir mišrus choras. Koncerto programoje buvo tik lietuvių liaudies ir kompozitorių dainos. Antrojoje dalyje choras su sol. Jurgiu Rubu atliko kompoz. Broniaus Budriūno ir poeto Kazimiero Bradūno kantaštą "Tu Vilnių pasilik, valdove". Ignas Alekna, supažindindamas "Mūsų Pastogės" skaitytojus su šiuo koncertu, teigia, kad "Dainos sambūris" ruošiasi dalyvauti kankėnų metų vasarą Pasaulio Lietuvių Dienose ir dainų šventėje Toronte, Kanadoje.

DR. GRIGO VALANCIUSA dviejų tomų veikalas apie Žemaičių vysk. Motiejų Valančių bus atspausdintas Tėvų pranciškonų spaustuveje Brooklyne, N.Y. Pirmasis tomas jau paruoštas spausdinimui, antrasis renkamasis.

LITERATŪRINIS POPIETES Adelaidėje, Australijoje, rengia J. J. Bačiūno biblioteka, kuriai dabar vadovauja E. Reisonienė. Lietuvių Namuose rugpjūčio 7 d. įvyksiančiame popietėje buvo pasirinkta satyra ir humoras. L. Pakalnio parašyta įvada apie lietuvių humoristus bei satyrikus, įjungianti net ir nepriklausomoje Lietuvoje pasijusius Pupų Dėdę, skaitė V. Baltutis. Pulgio Antrišio impersonatorius V. Janulis pulgiska augščiau tarpe pateikė vieną jo feljetoną, imituodamas mirusio rašytojo balsą, skaitymo maniera. Jo dėka P. Andriūsis tebėra gyvas neviename adelaidiškių renginyje. A. Gustaičio "Adomą" ir V. Baltutis "Geriausią draugą" skaitė buvusi sol. A. Binkevičiūtė — Gučiuvienė, J. Neverauskas — A. Gustaičio "Mirti ir gimimą". Muzikinę programą atliko J. Juškos vadovaujamas Melburno dailininkų kvartetas, kurį sudaro trys mergaitės ir berniukas.

LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJA, vadovaujama dr. J. Jakšto, vasaros nutraukta savo veiklą atnaujino rugpjūčio 24 d. ir rugsėjo 14 d. posėdžiais Čikagoje. Placią veiklos programą pateikė reikalų vedėja A. Rūgytė. Draugija yra numaciusi paskirti \$1.000 premiją už mokslinį Lietuvos istorijos veikalą, išleisti monografiją "Zanavykai". Pirm. dr. J. Jakštas ruošia istorinę studiją apie DLK Algirdą trečiajam lietuvių mokslo ir kultūros simpoziumui, kuris įvyks lapkričio 24-27 d. Čikagoje, Jaunimo Centre. Rugsėjo 14 d. posėdyje paskaitą apie žymųjį gamtininką kun. Jurgį Ambrozijų Pabrėžą (1771-1849) skaitė kun. V. Giždinas, OFM, rašantis jo monografiją.

VILNIAUS DAILES PARODŲ RŪMAI surengė dabartinės prancūzų keramikos parodą, kuriai buvo gauti Valorisio miesto meistrų darbai. Ši vietovė yra laikoma dailiosios prancūzų keramikos sostine, nes joje nuo senų laikų dirba ištiesios puodžių kartos. Daug dalyvių susilaukia Valorisio kas dveji metai rengiamos tarptautinės keramikos parodos. Vilniuje surengtos parodos proga viešėjo didelė grupė prancūzų dailininkų. Šia paroda atidaro sovietinės Dailininkų Sąjungos valdybos sekr. K. Roždestvenskis, žodį apie keramikos tradicijas tarė Valorisio burmistras P. Done.

K. DONELAICIO MUZEJUI buvusiam Tolminkiemyje, kurį ruošia dabar yra pavadinę Cistijie Prudy, jau renkami rodiniai. Žurnalistas L. Stepanauskas savo pranešime iš R. Berlyno savaitraščiui "Literatūra ir Menas" teigia, kad jau yra įpusėti su K. Donelaicio gyvenimu susijusių pastatų restauravimo darbai. R. Vokietijoje K. Donelaiči išgarsino vėlionies dr. H. Buddensiego išvesti ir Leipceigie išleisti "Metai". K. Donelaičio vardą taipgi iškėlė J. Bobrovskio romanas "Lietuviškieji fortepionai", pagal jį drezeininkų kompoz. Rainerio Kunado sukurta opera. Drezdeno opera K. Donelaičio muzėjui atsiuntė dokumentų rinkinį, susietą su "Lietuviškųjų fortepionų" pastatymu. Spektaklio programa yra papuošta K. Donelaičio atvaizdu. Ant jos pasirašė visi pagrindinių vaidmenų atlikėjai. Rinkinį papildė reklaminius teatro plakatas, operos "Lietuviškieji fortepionai" spektaklio nuotraukos, kompoz. R. Kunado laiškas.

MUZIKINIS KAUNO TEATRAS naująjį sezoną pradėjo V. Selabino trijų veiksmų komiška opera "Užsišpyrėlės sutramdymas", sukurta pagal V. Sekspyro komediją. Premjerinį spektaklį paruošė dirigentas S. Domarkas, vyr. rež. R. Vaitkevičius. Scenovaizdžius sukūrė leningradietė dail. I. Birulia, pagrindinius vaidmenis — solistai J. Malikonis ir D. Dirginčiūtė. Muzikines Leningrado komedijos menininkų grupę ruošia E. Ptičino "Bobų maistas". Repertuaro numatomą papildyti A. Gobernuko opere "Melle nežaidžia", vaikams skirtu L. Karminskio spektakliu "Robin Hood", V. A. Mocarto opera "Don Zuanas", atnaujinta I. Kalmano opere "Silva". Teatro kolektyve jau įsitvirtino pastarųjų metų Vilniaus konservatorijos absolventai E. Kličiūtė ir P. Petryša, o šiemetinė diplomantė B. Sodaitė ruošiasi debiutiui F. Flotovo "Martoje".

LIETUVIŲ TELEVIZIJOS ir radijo ansamblių "Armonika", vadovaujamas Vytauto Juozapavičiaus, lankėsi Lenkijoje. Speciali programa buvo paruošta Suvalkose, Balstoje ir Varšuvoje gyvenantiems lietuviams. Išvykoje taipgi dalyvavo Vilniaus operos solistai Jonas Stasinas, Romualdas Vesiola, Vilniaus filharmonijos sol. Elena Žuravliova.

RAJONINIŲ VARENOS KULTŪROS NAMŲ choras, vadovaujamas A. Bernatavičiaus, šią vasarą turėjo koncertinę turistinę kelionę po Lenkiją ir Čekoslovakiją.

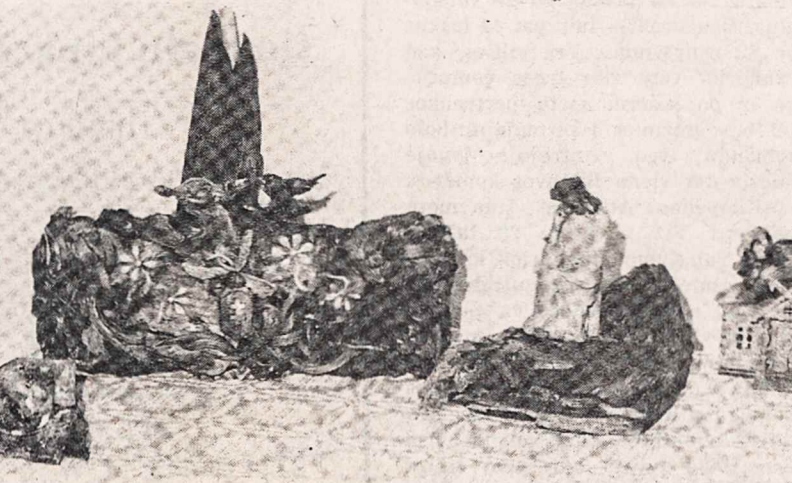
VILNIAUS KONSERVATORIJOS operos studija mokslo metus užbaigė tradiciniu kurios nors operos spektakliu. Siemietiniai buvo pasirinkta G. Donizetti komiška opera "Don Pasquale". Pagrindinius vaidmenis Vilniaus operos teatre paruošė dvi dailininkų grupės — teatro solistai ir konservatorijos IV kurso studentai. Operą režisavo V. Mikšaitė, dirigavo R. Geniušas. Studentų grupėje Don Pasquale vaidmenį atliko S. Dirsė, dr. Malatestos — P. Urkauskas, abu prof. Z. Paulausko mokiniai. Jaunąjį Ernestą dainavo J. Valuckas ir B. Tamašauskas, sol. V. Česlo ir sol. V. Noreikos mokiniai. Sol. V. Dauronui atstovavo jo mokinių G. Gordonas epizodiniame Notaros vaidmenyje. Norina dainavo pėrnai konservatoriją baigusi jaunoji teatro sol. R. Tumalauškaitė. Studentų spektaklis yra įtrauktas ir į naująjį šio sezono repertuarą. Ši ruošėnė jie turės groti patobulinti savo vaidmonis, įsigyti patirties operos teatro scenoje.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS PROF. E. PAULASKAS, pasižymėjęs smuikininkas, savo amžiaus penkiasdešimtmetį paminėjo specialiu koncertu rugsėjo 9 d. filharmonijos salėje, pradėtu B. Dvariono miniatiūra "Prie ežerėlio". Šį kūrinių pirmą kartą jis yra atlikęs prieš 30 metų. Sukurtuviniame koncerte taipgi skambėjo E. Griego sonata, atliekama su pianistu D. Trinkūnu, vienas D. Sostakovičiaus styginis kvartetas. Pastarojo atlikime E. Paulauskui talkino kiti trys jo partneriai — Lietuvos kvarteto nariai: prof. K. Kalinauskaitė, prof. J. Fležinskas ir docentas R. Kulikauskas. Koncerto užbaigai E. Paulauskas buvo pasirinkęs keturis italų klasiko A. Vivaldžio kvartetų smuikui ir kameriniam orkestrui "Metų laikai", atliktus su Lietuvos kameriniu orkestru, diriguojamu S. Sondeckio. Sukurtuvininkas Eugenijus Paulauskas yra žymiausias smuikininkas Lietuvoje, pripažinimo susilaukęs ir už jos ribų.

V. Kst.

ADELE KATELIENĖ prie savo sukurtų medžio šaknų skulptūrų Toronte

Nuotr. B. Liškauskas

SPORTAS

Pasaulio lietuvių sportinės žaidynės

Bronius Keturakis yra paruošęs PLS Žaidynių nuostatus, kurie bus tvirtinami SALPASS suvažiavimo metu Klevelande. Štai kai kurios šių nuostatų ištraukos.

Žaidynių tikslas. 60-mečiui nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo (1918. II. 16), 40-mečiui nuo pirmosios Lietuvos tautinės olimpiados (1938 m. Kaune), stipresniam pasaulio lietuvių sportinės jaunomės tautinių apraiškų ugdymui rengiama ši šventė.

PLS Žaidynių sporto šakų programa. Lengvoji atletika, plaukimas, kamuolio žaidimai — futbolas, krepšinis, tinklinis. Kitos žaidimų sporto šakos — lauko tenisas, golfas.

PLS Žaidynių visų organizacinių komitetų nariai dėvi šią uniformą: ilgos baltos kelnės (moterims balti sijonėliai), balti viršutiniai baltiniai su tautiniu kaklaraiščiu ir žalios arba mėlynos spalvos vienodo skirpimo (formos) švarkeliai. Baltos spalvos avalynė (be 3 dirželių — stripe ar kitų priedų). Ant kairės rankovės turi prisegta tautinę juostelę 8-10 cm. pločio ir tinkamai paruoštą lietuvių spalvų derinio juostelę.

Užbaigtas golfo sezonas

Toronto Lietuvių Golfo Klubas rugsėjo 24-25 d.d. Golf Haven aikštynė dviejų dienų turnyrą užbaigė pirmąjį savo veiklos sezoną. Turnyras buvo prarastas be klasių, tik su išlyginamaisiais smūgiais. Geriausias žaidėjas Petras Paukštys, įveikęs šlapia aikštyną 163 sm. pasekme, laimėjo V. Maskeliūno pereinamąjį taurę. Tik vienu tašku atsiliko Algis Simanavičius 164. Trečioje v. liko Augustinas Simanavičius 166 sm. Toliau: Al. Kuolas 177, M. Ignatavičius 178, Al. Banelis 177, P. Stauskas 181, J. Danaitis 181, V. Paukštys 183, R. Strimaitis 184 ir E. Kuchalskis 187.

Su išlyginamaisiais smūgiais Stasio Kėkšto pereinamąjį taurę laimėjo R. Kymantas 135 (175), antrą v. — St. Kėkštas 138 (176), trečią — J. Tumulionis 139 (195). Toliau: V. Pulkys 141 (187), dr. Kvedaras 143 (191), H. Paukštys 143 (197), M. Slapšys 149 (193), D. Laurinavičius 149 (193) ir Ant. Klimas 150 (200).

Moterys: E. Kėkštienė 200, G. Kuchalskienė 220, J. Paukštienė 260, G. Kymantienė 289.

Ilgiausią smūgį paleido žaidžiant 16-tą P. Paukštys — (290 m.), 8-tą vienu smūgiu arčiausiai vėliavos pri-

metė L. Radzevičius, 11-tą taip pat vienu sm. — V. Paukštys ir 18-tą dviem sm. — Ant. Klimas. Dviem skyklėm buvo paskirtos premijos, kurių žaidėjai iš anksto sąlygų nežinojo. Ketvirtąją laimėjo A. Zalagėnas, septynioliktąją (geriausią) S. Krašauskas. Abu gavo po bonką šampūno. Sąžiningiausiai taškus skaičiavo G. Stauskienė, o dženatmenišiausiu žaidėju buvo išrinktas P. Juodikis.

Po turnyro klubo patalpose buvo pietūs, kuriuose dalyvavo 42 asmenys. Jautienos kepsnį turėjo išsikepti tiek vienas pagal savo skonį. Laimė, golfininkų tarpe buvo vyr. Royal York viešbučio virėjas A. Zalagėnas, kuris labai skaniai paruošė višiemis.

Pietų metu pirm. S. Krašauskas savo žodyje pasidžiaugė, kad sujungimas golfininkų į vieną klubą buvo pats tiksliausias žingsnis golfininkų veikloje.

Lapkričio 19 d. Prisikėlimo Parodų salėje įvyks golfininkų balius. Kviečiame visus golfininkus dalyvauti.

Dviejų minusų tarpusavio turnyre liko paskutinės rungtys tarp dr. Sun- gallos, P. Paukščio ir E. Kuchalsko išaiškinimui pirmos, antros ir trečios vietos. Al. K.

SPORTAS LIETUVOJE

Sovietų Sąjungos jaunimo šaudymo turnyre Kaune taikliausi buvo „Spartako“ draugijos atstovai, o „Žalgirio“ rinktinė teko IX vieta. Asmeninėje įskaitoje neblogai pasirodė kairurie Lietuvos šauliai ir šaulės. Apkasų aikštelėje I vietą laimėjo vilnietis V. Galinaitis, iš 150 galimų taškų surinkęs 137. Apvalioje aikštelėje sidabro medalį gavo kaunietis E. Jarmolaitė, bronzos medalis — vilnietis S. Praninskaitė ir kaunietis V. Biržietis.

Tarptautinių moterų rankinio turnyrą Lvice laimėjo pirmoji sovietų rinktinė, kurioje žaidė ir kaunietė A. Česaitytė. Antroji vieta teko Sovietų Sąjungos merginų rinkinei. Jos eilėse buvo dvi lietuvaitės — vilnietė S. Mažeikaitė ir kaunietė G. Garšvinskaitė.

Vilma Bardauskienė Kišiniove įvykusiose „Izvestijų“ laikraščio taurės lengvosios atletikos varžybose į toli nusoko 6 m 78 cm, pasiekdama naują Lietuvos rekordą. Tai iš tikrųjų gražus rezultatas net pasauliniu mastu. Siemietinėse varžybose toliau už V. Bardauskienę tėra nusėkusi R. Vokietijos sportininkė B. Kiusel (6 m 87 cm). Nuo Sovietų Sąjungos rekordų, priklausančio L. Alfejevai, Vilma skiria tik vienas centimetras. Pirmasis Lietuvos moterų šuolio į tolį rekordas, prieš 55 metus pasiektas E. Garbaciauskiene, tebuvo 4 m 15 cm. Anksčiau įvykusiose atvirose Gruzijos lengvosios atletikos varžybose V. Bardauskienė laimėjo dvi pirmas vietas: šuolyje į tolį — 6,75 m ir 100 metrų bėgime — 11,5 sek. Siose varžybose R. Plungė rutulį nustumė 20 m 20 cm, J. Putnienė nusviedė jietį 57 m 82 cm, o R. Kazlauskas į augstį išsoko 2 m 13 cm.

Vilniaus „Žalgirio“ futbolininkai, žaidžiantys antrojeje Sovietų Sąjungos lygoje, gerokai pralenkė savo pagrindinius varžovus — Smolensko „Iskra“ ir Rygos „Daugava“. Po 31 rungtynių žalgiriečiai turi 53 taškus, „Iskra“ — 44 taškus po 29 rungtynių, „Daugava“ — taip pat 44 taškus po 32 rungtynių. Yra vilties, kad „Žalgiris“ taps šios lygos čempionu ir po šešerių metų pertraukos vėl bus gražintas į pirmąją futbolo komandų lygą. Antroje lygoje žaidžia dar viena Lietuvos komanda — Klaipėdos „Atlantas“, šiuo metu užimanti VII vietą su 28 taškais po 31 rungtynių. „Žalgirio“ laimėjimo vilnietčiai kartais sutinka net perdaug entuziastiškai. Pvz. po Vilnių įvykusių rungtynių, kuriose „Žalgiris“ įveikė „Elektroną“ komandą 2:0, žiūrovų minia didelėmis grupėmis demonstratyviai žygiavo gatvės viduriu, sustabdydama visą eismą. Šio įvykio aprašyme žiūrovams prikišamas neagražus elgesys. Patariama visada laikytis eismo tai-

telę prie kairiojo šono, krūtinės augstyje.

Balti marškinėliai su dail. Telesforo Valiaus suprojektuotu ženklu ir PLS Žaidynių įrašu jau pasiekė Lietuvą.

Balys Stančiūnas rugsėjo 15-16 d. d. lankėsi Toronte kaip Australijos lietuvių sporto sąjungos įgaliotinis. Turėjo pasitarimą su PLS Žaidynių vykd. komiteto pirm. Pr. Bernecku. Paašikėjo, kad į PLSŽ į Australijos atvyks 120 sportininkų — ne 65 kaip anksčiau buvo tikėtasi. B. Stančiūnas Melburne turi savo kelionių įstaigą ir rūpintis australiečių išvykomis į Torontą. Be to, sportininkams yra pažadėjęs 5-kias keliones nemokamai. Jis yra didelis buriavimo entuziastas ir žinovas — prisidėjo prie jachtos „Australia“ paruošimo „American Cup“ regatui.

Jonas Gustainis ir Stasys Pulkys yra pakviesti į Pasaulio Lietuvių Dienų informacijos komitetą, kaip PLS Žaidynių atstovai.

Išsteigė du nauji sporto klubai, kurie numato dalyvauti PLS Žaidynėse: Los Angeles Lietuvių Sporto Klubas Banga ir Cicero Lietuvių Sporto Klubas Ateitis. A. S.

Ateitininkų žinios

Havajų vakaras, kuris yra tapęs tradiciniu parengimu Toronte, įvyks spalio 22 d. Prisikėlimo par. salėje. Bus įdomi programa.

Jaunučių susirinkimas įvyks spalio 23, sekmadienį, 2 v.p.p., seselių namuose. Berniukai ir mergaitės renkasi kartu; vėliau bus suskirstyti grupėmis. Kviečiami ir nauji, dar nepriklausę ateitininkams.

Prof. Pr. Dovydaičio monografijos sutiktuves, rengiamos Toronto sendraugii visai Toronto visuomenei, įvyks spalio 23, sekmadienį, Prisikėlimo par. salėje. Kalbės pats monografijos autorius dr. J. Girnius.

Danguolės Stončiūtės - Kuolienės meno paroda įvyks spalio 22-23 d.d. Prisikėlimo Parodų salėje.

Pirmasis devintojo ateitininkų kongreso nutarimas ragina visus ateitininkus stiprinti tiek asmenines, tiek bendras pastangas krikščioniškai atsinaujinti, nešant Kristaus dvasią į mūsų veiklą, kūrybą ir kitas gyvenimo sritis.

Skautų veikla

• Kanados rajono vadeiva s. L. Kalinauskas savo atostogų kelionėje Kalifornijoje susitiko visą eilę Toronte gyvenusių vadovų-vių, kurie siunčia kanadiškiams daug linkėjimų.

• Spalio 15-16 d.d. Romuvos narių iškyla į stovyklavietę. Visi kviečiami. Bus įdomi programa. Istojo 20 naujų narių.

• Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas po atostogų sparčiai ruošiasi išvykai į Australiją. Muz. V. Verikacio mokomas vienetas daro žymią pažangą. Vieneto koncertas — gruodžio 4 d. L. Namuose. Kelionei į Australiją paremti yra platunami loterijos bilietai. Vertingų laimikių traukimas įvyks koncerto metu. Laimingieji laimės J. Dagio skulptūrą, V. Balsienės, G. Krašauskienės ir S. Pacevičienės keramikos kūrinių, dail. J. Batūraitės - Lemkienės paveikslą, Auk. Valiūno, A. Jucienės meno darbus ir daug kitų daiktų. Bilieto kaina — \$1. Knygtė 6 bilietų — \$5.

• Sktn. Stepo Kairio muzikinį vienetą parėmė Vikt. Petratis \$20, J. Dambaras ir skautininkė X po \$10. Ačiū.

• Pirmoji vilkiukų sueiga — spalio 17, pirmadienį, 7 v.v., Prisikėlimo Parodų salėje. Laukiame naujų kandidatų. Registracijos reikalaujama skambinti dr. vės globėjai O. Balsienė tel. 485-1488 arba draugininkui Gailiui Senkevičiui tel. 233-7321.

• Žiemos sezono veiklai prasidėjus, į visus skautų-čių vienetus primami nauji nariai. Kreiptis į vadovus. Žinokime, kad jaunimo organizuotumas yra stipriausias laidas, atities bendruomenę kuriant. Taiigi — tai nepamainoma gerų piliečių auklėjimo mokykla. Č. S.

Namų, sklypų

Išsigijimo, bei kitais investavimo reikalais PIETVAKARIŲ FLO-RIDOJE mielai patarnaus EDA BRAŽENIENE. Kreiptis: Eda Brazenas, Realtor-Associate, Ben L. Cunliff, Jr., Realtor, 4839 Palm Beach Blvd., Ft. Myers, Fla. 33905, USA. Tel. (813) 694-2168 įstaigoj, 694-5779 namie.

VYČIO ŽINIOS

Vitą Ramanauskaitę ir Peter Renjį, Aldoną Jasinevičiūtę ir dr. Vyta Lenauską, sukūrusius šeimos židinius, sveikiname, likdami ilgo ir darnaus gyvenimo. Vita ir Aldona yra buvusios Vyčio krepšininkės.

Stalo teniso treniruotės jau prasidėjo ir vyksta antradieniais nuo 7 v.v. L. Namuose. Pirmame, kad stalo tenisininkai stropiai lankytų treniruotes ir tinkamai pasiruoštų ateinančioms Pasaulio Lietuvių Sportinėms Žaidynėms.

S. Amerikos lietuvių stalo teniso pirmenybės įvyks lapkričio 12-13 d.d. Vyčio stalo tenisininkai numato gausiai dalyvauti šiose pirmenybėse.

SALPASS suvažiavime, kuris įvyks spalio 16-17 d. Klevelande, ir šiais metais dalyvaus nemažai vytičių. Vytičiai visuose suvažiavimuose labai aktyviai dalyvauja mūsų sportinės veiklos diskusijose. A. S.

NORITE SUSIPAŽINTI su „Tėviškės Ziburii“ savaitraščiu? Atsiųskite savo adresą ir gausite juos kuri laiką nemokamai. Naujienų skaitytojam „TZ“ pirmaisiais metais kainuoja tik \$9.

Dar yra kelios vietos ekskursijoje į Vilnių šių metų lapkričio 7 - 15 dienomis

Vilniuje — 6 dienos,
Maskvoje — 1 diena

Registruotis iki spalio 10 dienos:

V. Bačėnas, tel. 533-3531

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

2224 Dundas St. W., Toronto, Ontario M6R 1X3

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

CONSTANCE-RONCESVALLES, 10 kambarių, atskiras namas, pirmą sykį skelbiamas; vandeniu šildomas, platus privatus įvažiavimas. Našlė ima **PARDUOTAS** atgal vieną atvirą mortgičių su

CLENDENAN-ROWLAND, palikimas, 8 kambarių duplexas per 2 augštų; geras įvažiavimas, 2 garažai; \$10.000 įmokėti; atpiginta kaina.

JANE — ANNETTE — VIENAAUGSTIS kambarių, pilnai užbaigtas rūsys, nepersenas; vandeniu šildomas, platus, privatus įvažiavimas, garažas; \$10.000 atgal vieną atvirą mortgičių su \$8.000 įmokėjimu **PARDUOTAS**

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

QUEBEC-ANNETTE, 10 kambarių, mūrinis dvibutis „duplex“; 5 kambariai pirmame augšte; vandeniu šildomas; geras įvažiavimas, garažas, pigi kaina.

QUEEN-CALENDER, atskiras plytų namas per 3 augštus; 3 modernios virtuvės ir prausyklos, gerame stovyje su visais įrengimais. Testamentinis palikimas. Prašo tik \$55.000.

QUEEN-COWAN, 12 kambarių per 2 augštus; suskirstytas į 4 butus; privatus įvažiavimas. Prašoma kaina \$59.900.

VARSITY-DUNDAS, 6 kambariai, su užbaigtu rūsiu; namas apie 18 metų senumo, modernus, su privačiu įvažiavimu, įmokėti tik \$8.000.

WESTON RD.-EGLINTON, naujai atremontuota krautuvė, plius 4 kambarių butas; gera vieta betkokiam verslui, įmokėti apie \$10.000.

TRIBUTIS — PACIFIC — BLOOR, 17 kambarių; 2 butai po tris miegamuosius, 1 — vieno miegamojo. Tik 15 metų senumo. Vandeniu alyva šildomas. Du garažai. Geroj vietoj ir gerame stovyje. Prašoma kaina — \$119.000.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis
537-2869

A. Garbenis
489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8¼% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
7½% už spec. taupymo sąsk.
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 17 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723
ir 532-1149

Toronto, Ontario
M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilninių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario

TEL. 533-5454

Lietuviams daroma NUOLAIDA

A & B ELECTRIC CO.

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINAS ARTICKONIS

GINTAS ARTICKONIS

Miesto leidimas E-1079

Skambinti (collect)

Nemokamas įkainojimas

Tel. 1-936-4612

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST

(kampus Mississauga Road N.)

Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757

Namų telefonas 278-4529

R. Cholkan & Co. Ltd.
Realtor
REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

HIGH PARK-BLOOR, šiurkščių plytų 7 kambarių atskiras namas; centrinis planas, platus privatus įvažiavimas su pristatytu šalia garažu; kaina sumažinta \$10.000 dėl skubaus pardavimo; sklypo prie-kis — 57 pėdos.

PRINCE EDWARD DR.-BLOOR, gražus, didžiulis 7 kambarių vienaugstis (bungalow); centrinis šaldymas, užbaigtas rūsys su atviru židiniu; gražus kiemas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu; viena atvira skola.

HIGH PARK BLVD., didžiulis 15 kambarių, atskiras namas; vandeniu alyva šildomas; privatus įvažiavimas; apie \$40.000 įmokėti, viena atvira skola.

JANE-BLOOR, dvibutis; prašoma kaina tik \$82.000; didelis kiemas, garažas, netoli Bloor, 5 kambariai pirmame augšte.

SWANSEA, atskiras 7 kambarių namas; prašoma kaina tik \$60.500; reikalingas remontas; netoli Bloor.

ROYAL YORK-BLOOR, 5 kambarių vienaugstis (bungalow); garažas su privačiu įvažiavimu; vandeniu alyva šildomas; netoli Bloor, prašoma kaina \$69.900.

KINGSWAY, atskiras 5 kambarių vienaugstis, (bungalow); alyva šildomas; privatus įvažiavimas; prašoma kaina \$65.900, mažas įmokėjimas.

INDIAN RD.-BLOOR, 10 didelių kambarių, atskiras namas, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu; viena skola; visai netoli Bloor ir Lietuvių Namų.

WINDERMERE-BLOOR, sumažinta kaina iki \$65.000; atskiras 7 kambarių namas; garažas; reikalingas remontas; netoli Bloor; skubus pardavimas.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 535-1584

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 12 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3

Antradieniais 10-3

Trečiadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 10-8

Penktadieniais 10-8

Šeštadieniais 9-1

Sekmadieniais 9.30-1

MOKA UŽ:
term. indėlius 1 metų 8¼%
pensijų ir namų s-tas 9%
taupomąsias s-tas 7%
depozitų-čekių s-tas 6%

DUODA PASKOLAS:
asmenines 9½%
nekiln. turto 9¼%
investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rimus rūpi žvalgybinių duomenų rinkimas. Suverenines Kanados teises į tuos vandenius pabrėžė krašto apsaugos min. B. Dansonas, atskridęs kariniu transporto lėktuvu. Sovietams iš lėktuvo jis numetė atvežtas dovanas — savą nuotrauką su sveikinimu Kanadon atvykusiems svečiams, didelę Kanados vėliavą ir alaus bokalą. Šią savo stotį Sovietų Sąjunga įsirengė 1973 m. rudenį.

Karių žodžių Jungtinių Tautų visumos posėdžio nariams pažėrė Kanados užsienio reikalų min. D. Jamiesonas, reikalaujamas sustabdyti bereikšmes diskusijas ir imtis didžiųjų pasaulio problemų sprendimo. Priešingu atveju tie sprendimai bus padaryti kur nors kitur, o Jungtinės Tautos susilauks visiško bankroto kaip niekam nereikalinga organizacija. Pasak D. Jamiesono, niekas nebūtų pastebėjęs, jeigu jis šį kartą Jungtinėse Tautose pažodžiui būtų pakartojęs pernyktę savo kalbą. Toje kalboje 1976 m. rugsėjo 29 d. D. Jamiesonas atkreipė dėmesį į žmogaus teisių pažeidimus pasaulyje, Artimiesiems Rytams būtina taikos sutartį, stoką betkokios pažangos Kipro konfliktui užbaigime. Visi šie klausimai ir šandien tebėra neišspręsti. Posėdžiauta buvo daug — per pastaruosius metus tik Artimųjų Rytų reikalų printa net 20 rezoliucijų, 34 kartus svarstytos Pietų Afrikos problemos. Visa tai daugiausia buvo tik moralinės nuomonės pareiškimas, neturintis jokių praktiškų pasiūlymų vieninai akcijai. D. Jamiesono nuomone, tokią taktiką tenka laikyti tik laiko ir pinigų eikvojimu. Jungtinės Tautos yra skolingos \$50 milijonų valstybėms, kurių kariai JT vardu prižiūri karo paliaubas Kipro saloje, Sinajaus pusiasalyje ir Golano augštumo- se. Jų eilėse yra ir apie 1.500 kanadiečių. Ateityje Kanada vengs tokių įsipareigojimų, kurie geriausiai atveju tesuteikia laikinį įtampas sumažinimą, bet neatneša galutinio sprendimo. Organizuojamam pusės milijono tonų grūdų fondui Kanada sekančiam dešimtmetyje nedomkamai parūpins vieną dešimtadalį. Siomis atsargomis bus remiami bado nelaimės ištikti kraštai.

Ontario premjeras W. Davis vadovauja prekybinei provincijos delegacijai, šiuo metu viešnčiai Japonijoje, iš kur bus vykstatama į Hong Kongą. Pernykštis Kanados ir Japonijos prekybos balansas liudija didelį deficitą: iš Japonijos buvo įsivežta gaminių už \$700 milijonų, o jai paraduota tik už \$135 milijonus. Premjero W. Davis pastangos sumažinti šį deficitą japonų investicijomis Ontario provincijoje bei didesniu ontariškų gaminių pardavimu Japonijai buvo sutiktos skeptiškai. Pagrindinės japonų verslininkų organizacijos vadovas E. Hašimotas, didžiosios Mitsui bendrovės pirmininkas, atvirai pareiškė, kad japonus nuo investicijų Kanadoje atbaido gausūs streikai, peraugti atlyginimai ir pajamų mokesčiai, maža rinka. Įmonėms japonišku kapitalu steigti žymiai geresnės sąlygos esančios JAV, ypač pietinėje jų dalyje, kur mažiau krepiama dėmesio į

gamtos apsaugą. E. Hašimoto duomenimis, Kanadoje atidaryta įmonė turi padaryti 150% didesnę apyvartą, negu JAV, kad gautų tokį pat pelną po visų atsiskaitymų.

Kanados Policijos Draugija, turinti 43.000 narių, Toronte įvykusiame atstovų suvažiavime priėmė rezoliuciją, reikalaujančią mirties bausmės sugrąžinimo. Vykdomasis draugijos direktorius D. Lattenas pabrėžė, kad nuo paskutinio žmogžudžio pakorimo Kanadoje 1962 m. mirties bausmė kalėjimu buvo pakeista 111-kai žmogžudžių. D. Lattenas spėja, kad jie visi šandien jau yra išleisti iš kalėjimų, išskyrus galbūt vieną kitą nepilnaprotį. Priimtoji rezoliucija įgalioja draugijos vadovybę federacinio parlamento rinkimų vajaus metu skelbti spaudoje pavardes tų parlamentarų, kurie yra balsavę už mirties bausmės panaikinimą. Naujieji kandidatai taipgi turės pareikšti savo nuomonę šiuo klausimu. Kadangi didžioji kanadiečių dauguma yra pasisakiusi už mirties bausmę žmogžudžiams, tokiais skelbimais bus demaskuojami su rinkėjais nesiskaitantys parlamento nariai. Jei kurioje rinkiminėje apylinkėje bus nužudytas policininkas tarnybos metu, spaudoje bus įdėtas skelbimas, skirtas tos apylinkės atstovui parlamente.

Finansų min. J. Chretienas paneigė dienraščio "Montreal Gazette" pranešimą, kad premjero P. E. Trudeau vyriausybė planuoja apriboti užsienyje besilankančių kanadiečių išlaidas metinė \$600 suma. Pasak dienraščio, tokius suvaržymus perša turistinis Kanados deficitas. Pernai kanadiečiai užsienyje išleido \$1,2 bilijono daugiau, negu kitų šalių turistai Kanadoje. Spėjama, kad šiemetinis deficitas pakils iki \$1,6 bilijono. Sis deficitas taipgi prisideda ir prie Kanados dolerio vertės kritimo pasaulinėse rinkoje, padidindamas dolerį pasiūlą užsienyje. J. Chretienas užtikrino, kad šiuo metu suvaržymai kanadiečiams turistams nėra planuojami, nors būtų geriau, kad jie, užuot vykę užsienin, daugiau keliautų po pačią Kanadą.

Spaudoje pasirodė spėliojimų, kad Kvebeko liberalų partijos vadu gali tapti Montrealelio dienraščio "Le Devoir" leidėjas ir red. C. Rynas. Sakoma, kad jo kandidatūros į vadus siekia premjeras P. E. Trudeau, norėdamas sustiprinti liberalus Kvebeke ir tuo būdu susilpninti premjero R. Levesque bei jo separatistinės Kvebeko partijos pozicijas. Pasitarimas šiuo klausimu buvęs premjero P. E. Trudeau surengtuose specialiuose pietuose, kuriuose, be paties P. E. Trudeau ir C. Ryano, dalyvavo senatorius J. Marchandas ir ambasadorius Prancūzijai G. Pelletieras. Du pastarieji yra P. E. Trudeau bičiuliai, kartu su juo 1965 m. įsijungė į federacinę liberalų partiją. Žurnalistų klausiamas, C. Rynas prisipažino svarstas šį klausimą, bet sprendimas nesąs padarytas.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apta-
traukiami seni **PIGIA KAINA**.
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
Istaigos telefonas: **233-3323**

- namai
 - ūkiai
 - investicijos
 - mortgicijai
- Toronte — skambinkite Barauskui 743-0100
Wasagoje ir Stayneryje — mūsų atstovai **David Van Cise (705) 428-3725**

BALTIC EXPORTING CO.

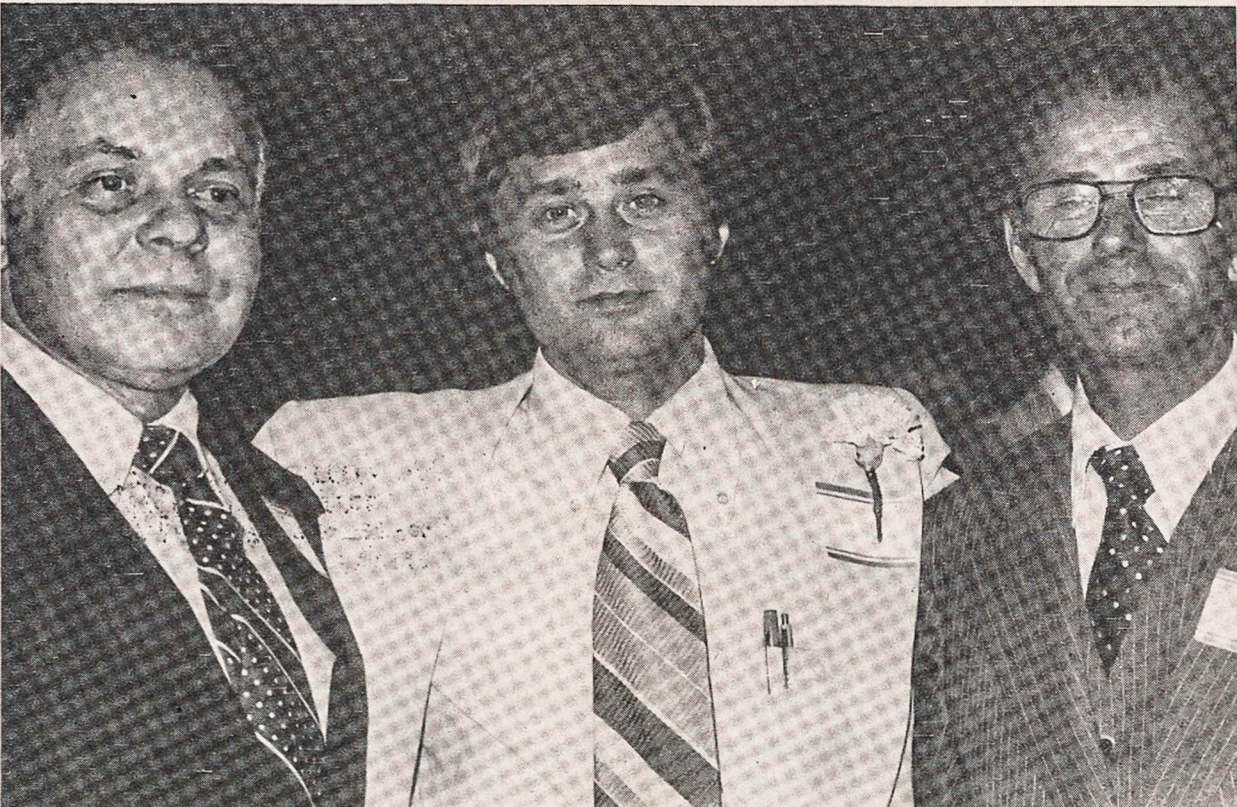
- SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ**
- Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
 - Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
- Darbo valandos:** 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
- 482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5**
531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

- VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA** • **20 METŲ PATIRTIS**
• **ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ** •

JAV senatorius Robert Dole (viduryje) tarp JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. A. Gečio ir LB veikėjo J. Urbono baltiečių surengtame priėmime Vašingtone rugsėjo 22 d. prieš demonstraciją už žmogaus teises

Praeities ir dabarties požiūriai

(Atkelta iš 3-čio psl.)

nuodėmklausiu ir sekretoriumi. Po to dirbo 10 metų Romoje, retkarčiais atvykdavo į Vilnių. Vysk. Jalbrzykowskis buvo kilęs iš smulkios šlektos Mozūrijo ir turėjo savo herbą. Jis tą herbą dažnai naudodavo savo antspaude ir dažnai ant vyskupo rūmų Vilniuje liepdavo iškelti vėliavą su tuo herbu. Jis nebuvo baigęs augštųjų mokslų.

Kai Seinų vyskupija buvo padalinta ir įsteigta Lomžos vyskupija, kun. Jalbrzykowskis ten buvo paskirtas vyskupu. Vėliau, kai buvo perkeltas į Vilnių, vyko tik iš tautinės pareigos be jokio noro. Deja, ta jo tautinė pareiga Vilniaus lietuviams buvo religinė priespauda. Kas skaudžiausia, kad Jalbrzykowskis mokėjo lietuvių kalbą, tačiau lietuvius skriaudė.

Kito kunigo atsiminimai

Ilgametis Sibiro tremtinys kun. Wladyslaw Bukowinski, lenkas, perėjęs tremtinio golgotą, vėliau "laisvai" gyveno Sovietų Sąjungoje ir laisvu nuo sargo darbo laiku apštalavo. Jis ten turėjo progos susipažinti su lietuviais kunigais. Pastarieji diskusijose su kun. Bronislovu Drzepeckiu, kun. Josef Kuczyński, kun. Bukowinski ir kitais lenkų kunigais aiškiai išdėstė savo požiūrus dėl unijos su Lenkija. Kun. Bukowinski (miręs 1975 m.) savo atsiminimuose rašo: "Pirmiausia reikia atsiminti, kad visi lietuviai, ypač vyresnieji, jaučia psichinį pasipiktinimą Lenkijai ir lenkams dėl Vilniaus. Turime įžvelgti aiškią alternatyvą: arba lietuvių tauta, arba Vilnius. Kas yra svarbiau? Ar geri santykiai su visa lietuvių tauta, ar turėti tik vieną Vilnių? Tikiau, — rašo kun. Bukowinski, — kad man visi lenkai vilniečiai atleis. Geri santykiai yra mums svarbesni už patį Vilnių.

Kokiu pagrindu turėtų plėtotis geri santykiai su lietuviais, dėl kurių turime išsižadėti Vilniaus, kur esama ne tik lietuviškos, bet ir daug lenkiškos tradicijos bei kultūros? Ar tai jogailaičių unijos atnaujinimas? Ne, tai visiškai nerealus dalykas. Šių laikų lietuviai nesvajoja apie unijos atnaujinimą. Jie taip pat negalvoja Lietuvą palikti ir Sovietų Sąjungai. Lietuviams artimiausia politiniu atžvilgiu būtų unija su baltais: Lietuva - Latvija - Estija ir galbūt Suomija.

Lietuviai kunigai jam aiškiai Sibire pasakė, kad lietuviai nemori ir nepageidauja atnaujinimo unijos su Lenkija. Lietuvių

nuomone, rusai gali fiziškai sunaikinti mažą tautą, tačiau jos nesurūsins. Lenkija esą fiziškai nesunaikins lietuvių, bet juos sulenkins. Užtenka esą to, kad Lietuva savo laikų prarado visą savo bajoriją.

Yra ir šiandieną lietuvių tarpe unijos šalininkų. Tiesa, jų skaičius nežymus. Įdomu ką jie naudingo ir gero mato toje unijoje? Po 408 metų toji unijos ugnelė kartas nuo karto nežymiai švysteli.

Sudury, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

sinskis, J. Kručas ir J. Labuckienė. Vaisės buvo labai gražiai paruoštos, visą laiką vyravo jauki lietuviška nuotaika, skambėjo lietuviškos dainos. Laikas prabėgo labai greit, ir buvo sunku skirstytis, išleidžiant tokią malonią viešnią. Spalio 1, šeštadienį, ji su dukrele iš Montrealelio išskrido į Varšuvą, o iš ten traukiniu grįžo į Suvalkų trikampį. Linkime Onutei ir Dalytei neužilgo vėl mus aplankyti. K. A. S.

London, Ontario

NORS LONDONO LIETUVIŲ PEN-
SININKŲ klubas nėra gausus nariais, jei šią vasarą nesėdėjo tik namuose, o surengė įdomią išvyką prie Niagaros krioklių. Rugpjūčio 14 d. įvyko neeilinis susirinkimas su vakariene, kuria pasirūpino ponios Gudeliene ir Elmantienė su savo talkininkėmis. Vakarienėje dalyvavo ir valdžios atstovas. Šalia jo už garbės stalo sėdėjo mūsų klebonas kun. J. Staškus, klubo steigėjas — pirm. V. Gudelis ir ižd. V. Vaitkus. Truko tik ižd. P. Jokšos, negalėjusio dalyvauti dėl susidėjusių aplinkybių. Pirm. V. Gudelis valdžios atstovui įteikė knygą "Lithuanians in Canada", o moterys — lietuviškų kepinų. Valdžios atstovas klubui pažadėjo finansinę paramą, jeigu paruoštume kokį projektą. J. J.

St. Petersburg, Fla.

PO VASAROS ATOSTOGŲ tautiečiai grįžta žiemos sezonui. Klube per pietus pasirodo vis daugiau naujų veidų. Pietus paruošia organizacijos bei grupės su atitinkama programa. Ruošiamasi VLIKo suvažiavimui, kuris numatomas mūsų gyvenvietėje. Paminėta klubo vicepirm. Klemenso ir Irenos Jurgelių 20 metų vedybinė sukaktis. P. Vasilauskas daug padeda čia atsikeliančioms gyventi. Inž. K. Krulikas gydomsi ilgoninėje. A. Mačionis grįžo iš ligoninės po operacijos ir sveiksta namuose, prižiūrimas žmonos Irenos. Pradeda judėti ir organizacijos — BALFo skyrius rengiasi metiniam labdaros vajui, renka aukas Vasario 16 gimnazijai remti būrelis, vad. I. Valauskienės. A. M.

"TEVISKES ŽIBURIU" metinė prenumerata — \$12, naujiems susipažintiems — \$9. Norintiems susipažinti "TŽ" siunčiami nemokamai.

FLORIDA

THE FARGO MOTEL
10810 Gulf Boulevard
Treasure Island
St. Petersburg, Fla. 33706, USA
Tel. (813) 360-0878

MOTELIS ant Meksikos įlankos kranto, Treasure Island centre, gražiausiame pajūryje. Miegamieji kambariai, kambariai su virtuvėmis ir apartamentai. Visur spalvotos televizijos, netoli restoranai, naktiniai klubai, žvejybos vietos, golfo ir teniso aikštės, šventovės, krautuvės ir t.t.

Visus malonius kviečia lietuviai savininkai — **ALFONSAS IR TERESĖ ZEBERTAVICIAI**

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

Ukrainiečių demonstracija, protestuojanti prieš žmogaus teisių laužymą Ukrainoje, Sov. Sąjungoje bei jos pavergtuose kraštuose, įvyko spalio 2 d. prie Toronto miesto rotušės — Nathan Philips aikštėje. Dalyvavo keli tūkstančiai ukrainiečių. Kalbas pasakė Ontario liberalų vadas S. Smith, Ontario vyriausybės min. L. Grossmanas, ukrainiečių kilmės federacinės vyriausybės narys daugia kultūriams reikalsams ir kiti. Lietuviams toje demonstracijoje atstovavo KLB pirm. J. R. Simanavičius.

Metinės pamaldos už a. a. Aušrelę Sapijonytę buvo atlaikytos spalio 1 d. Prisikėlimo par. šventovėje. Mišias laikė par. klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, giedojo sol. V. Verkaitis. Po to buvo pusryčiai Parodų salėje.

Eskimų mokykloje Fort Chimo, Que., mokytojauna torontietė Beverly Morkytė, Antano ir Onos dukტė. Toje mokykloje yra 245 mokiniai, kurių tarpe tik 15 baltųjų. Eskimai labai priešinasi prancūzų kalbos įvedimui.

PADĖKA

Nijolės Ambraziūtės koncertą Toronto Lietuvių Pensininkų Klubui teko rengti paskubomis vos kelių dienų laikotarpyje ir ji atlikti darbo dienos vakare. Visi paruošiamieji darbai buvo atlikti, ir koncertas praėjo sėkmingai, susilaukdamas daug gražių atsiliepimų bei įvertinimų iš gausiai atsilankiusių meno žinovų ir dainos mėgėjų. Visa tai pasiekta sutartinomis pastangomis, glaudžiu bendradarbiavimu savos kultūros puoselėjimo darbuose. Valdyba dėkinga sol. N. Ambraziūtei už augšto lygio koncerto atlikimą, muz. J. Govėdui už akompanavimą koncerto metu ir muz. S. Gailevičiui — video juoston įrašant.

Dėkojame Lietuvių Namų valdybai už leidimą nemokamai pasinaudoti sale video juostos užrašymui ir koncertui, o administracijai — už nuosirdų bendradarbiavimą. Padėka p.p. Bumeistrams už stambesnę auką koncerto išlaidoms padengti. Padėka p.p. Paškovičiams, dr. J. Kaškelui, Verkaitičiams, Bumeistrams ir kitiems už solistes globojimą. Padėka abiejų parapijų klebonams, Lietuvių Namų administracijai, PL JS-gai, lietuviškai radijo valandėlei ir kitiems už koncerto garsinimą. Padėka J. Karpiui už koncerto įrekdavimą video juoston. Padėka p. p. Berneckams, Strazdams, Vaidotams, Benotienei, Dranginiams, Tachiauskienėi, Merkeliui, Kvedarui, Pociūnui, Stanaičiui, Paleckiiui, Morkūnui, KIRSTUKUI ir kitiems, prisidėjusiems ar talkinusiems koncertą rengiant.

Esame dėkingi koncerto auditorijai, kuri savo atsilankymu ir šiltu priėmimu sustiprino mus moraliai ir paskatino pasilikti kultūrinio darbo baruose.

Dėkojame visiems kitiems, kurie kuriuo nors būdu prisidėjo prie šio koncerto. TLPK valdyba

Pajieškojimas

Jieškomi Ramanauskai — Kazio sūnūs: Juozas, Kostas, Vincas ir Vladas iš Marijampolės apskr., Traikiškių kaimo.

Rašyti: A. Smailys, 449 Grace St., Toronto, Ont. M6G 3A8, Canada.

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

PL Dienų rengėjų komisijos posėdyje rugsėjo 29 d. pagrindinis dėmesys buvo skirtas informacijos komisijos sudarymui. Po ilgesnių diskusijų nutarta tokią komisiją sudaryti iš atskirus renginius ruošiančių komisijos atstovų, prie jų prijungiant keletą asmenų, rašančių įvairiems laikraščiams.

Informacijos komisijos pirminku išrinktas Liet. Žurnalistų Sąjungos Toronto skyriaus pirm. J. Karka (54 Burrows Ave., Islington, Ont., Canada); informacijai anglų kalba — Alg. Nausėdas ir Rita Lapaitė. Kiti komisijos nariai: Pr. Alšėnas ("Draugas" ir "Lietuvių Dienos"), J. Andrusis ("Darbininkas"), J. Gustainis (sporto kom.), A. Lukošius ("N. Lietuva"), K. Mileris (dainų šventė), St. Pulkauninkas (sporto kom.), A. Rin-

kūnas (PLB seimas ir "T. Žiburiai"), St. Varanka ("Naujienos" ir "Laisvoji Lietuva"), M. Vasilauskienė (dainų šventė ir "Pasaulio Lietuvis"). Nesant "Keleivio" atstovo, tą laikraštį sutiko informuoti kun. B. Mikalauskas, OFM.

Komisijos pirmininkui duota teisė, reikalui esant, kooptuoti ir daugiau informacinės komisijos narių. Be to, komisijos pirm. J. Karka sutiko suorganizuoti informaciją lietuviškos radijo valandoms, kurių S. Amerikoje yra 24-rios.

Atskirų leidinių redaktoriais sutiko būti: bendro informacinio leidinio — A. Rinkūnas, PLB seimo leidinio — St. Barzdukas, dainų šventės — C. Senkevičius, sporto žaidynių — V. Banelis. A. R.

Būsimoji dainų šventė

Penktajai Kanados ir JAV lietuvių dainų šventei, kuri įvyks 1978 m. liepos 2 d. Kanadoje, Toronte, jau pradėta intensyviai ruoštis. Sudaryti organizaciniai ir darbo komitetai su pirm. J. R. Simanavičium, vicepirm. L. Skripkute, muzikinio komiteto pirm. Vcl. Verikaičiu, sekretariatu, kuriam vadovauja J. Andrusis, iždininku Vyta. Bireta ir dviem koordinatoriiais — torontieškiu J. Karasiejum ir hamiltonieškiu dr. V. Kvedaru, kuris savo koordinavimo talentą įrodė jau 1975 m. Hamiltone rengiant pirmąją Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventę. Leidinio redaktorium pakviestas Č. Senkevičius, sudarytos įvairios darbu komisijos, kaip informacijos anglų ir lietuvių kalbom, parengimų, nakvynių, jaunimo chorų globos, plakatų - ženklių, bilietų platinimo ir kt. Muzikinis komitetas išsiuntinėjo

visiems dainų šventėje dalyvaujantiems chorams anketas, iš kurių yra laukiama greito atsakymo. Dainų šventės repertuare yra padarytas mažas pakeitimas — vietoj dainos "Mes su rūtom" D. Andrulio yra įdedama Br. Budriūno "O, Nemune". Gaidos tuoj bus išsiųstos. Dainos šventės komitetas tikisi, kad visi chorai jau gyvena entuziastinga būsimos šventės dvasia, stropiai repetuodami ir ruošdamiesi tai didžiajai lietuviškos dainos manifestacijai.

Dainų šventės inf.

MEDUS --

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bitynio: **30 Dewson St.,**
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

TORONTO MIESTAS ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

Kadangi, spalio 10, pirmadienis, yra miesto tarnautojų šventė, tą dieną nebus atmatų išvežimo.

Pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas antradienį, o antradienio — trečiadienį.

1977 m. spalio 12, trečiadienį, nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai, kaip šaldytuvai, baldai, medžio gabalai, šepečiai ir pan. Tie daiktai bus išvežami 1977 metų spalio 19 dieną.

Būsime dėkingi už jūsų talką — atmatų išnešimą į atitinkamą vietą skirtąją dieną.

R. M. Bremner

Toronto miesto viešųjų darbų viršininkas

HETHERINGTON

Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.)
Tel. 531-4674
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD. ir

W. G. DRESHER

REAL ESTATE
REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.p. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami
susitarus telefonu

INSURANCE

- Namų — Gyvybės
- Automobilių
- Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Savaitgalis laisvės kovotojams

Toronto skautų bei skaučių ramovės spalio 1-2 dienomis surengė plataus masto šventę, skirtą Lietuvos laisvės kovotojams — Juozui Lukšai-Daumanui, žuvusiam prieš 25-rius metus, ir Romui Kalantai, žuvusiam prieš 5-rius metus. Spalio 1, šeštadienį, 5.30 v.v., Prisikėlimo parapijoje buvo surengtos specialios pamaldos. Koncelebracinės Mišias atnšavo kun. A. Simanavičius, OFM, kun. P. Ažubalis ir kun. B. Mikalauskas, OFM. Turininga pamokslą pasakė kun. B. Pacevičius, įpindamas K. Bradūno poezijos. Giedoją "Volungės" mergaičių grupę, skaitymus atliko ir atnšas aukojimo metu įteikė skautai. Po Mišių dr. H. Nagys šventovėje perskaitė momentui pritaikytą eilėrašį "Prisiminime jų mirtį". Pamaldose, šalia skautų, dalyvavo daug tautiečių, jų tarpe ir gen. konsulas dr. J. Zmuidzinčas su p. H. Zmuidziniene ir buvusi J. Lukšos žmona dr. Nijolė.

Po pamaldų Prisikėlimo Parodų salėje buvo surengtos kulkios vaišės, kurių metu sktn. V. Skrinškas papasakojo J. Lukšos biografiją ir perskaitė vieną jo laišką. Dr. H. Nagys perskaitė savo poezijos iš naujausios savo knygos "Prisijaukimsiu sakalą", kuri bus išleista Čikagoje.

Antra šventės dalis buvo atlikta spalio 2, sekmadienį, 4 v.p.p., Toronto L. Namų salėje. Susirinkus pilnutelei salei tautiečių, pirmoji rengėjų vardu prabilo iškilmės pranešėja Rūta Poškienė ir pakvietė dr. H. Nagį su poetiniu žodžiu į sceną. Šis jautriai išklėlė žuvusių kovotojų aukos reikšmę, kartu pasaktydamas ir momentui pri-

taikytos savo kūrybos. Dr. Nijolė Bražėnaitė-Lukšienė pasikaitė keletą velionies J. Lukšos dar nespausdintų laiškų, iš kurių sklido ryžtinga autorias dvasia. Aktorė E. Kudabienė meistriškai padeklamavo B. Brazdžionio, J. Aisčio poezijos ir atliko keletą teatrinių ištraukų iš K. Inčiūros "Vincio Kudirkos" ir J. Marcinkevičiaus "Mindaugo". Sol. D. Mongirdaitė iš Bostono, akompanuojama St. Gailevičiaus, padainavo lietuvių kompozitorių sukurtų dainų ir tarptautinių autorių kūrybą. Iš publikos ji susilaukė gražaus įvertinimo. Atsilyginama publikai, ji padainavo priedo dar vieną dainą.

Po meninės programos iškilmės dalyviai vaišinasi kava ir labai domėjosi čikagiškio Br. Kvicklio surinktais rodiniais, vaizduojančiais kaikiuriuos Lietuvos okupacijos rezistencijos įvykius. Parodai buvo skirta speciali salė, kurioje rodiniai buvo planingai išdėstyti. Nuotraukos, laiškai, spaudiniai, siurbiniai rankdarbiai, knygos akivaizdžiai bylojo apie tai, ką padarė ir tebedaro sovietinė okupacija, kaip gynėsi ir tebesigina pavergti bei ištremti lietuviai.

Rengėjų vardu V. Skrinškas pranešė, kad minėjimo proga telkiamos lėšos lietuvių skautijos fondui ir platinamos J. Lukšos-Daumanto ir kitos su rezistencija susijusios knygos.

Už tokį renginį visuomenė yra neabejotinai dėkinga. Jis dar kartą išklėlė laisvės kovotojų šiuo metu, kai kolaborantinės nuotaikos išvieiai perša bendravimą su Lietuvos okupantu ir bando laisvės kovotojus palikti užmarščiai. M. B.

TORONTONT

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— I pastoracinį darbą Lietuvos Kankinių parapijoje įsijungė kun. Izidorius Grigaitis, atvykęs iš Vanuverio. Su nuosirumu sutinkame jį, linkėdami geriausios sėkmės parapijoje, kur darbo nestinga.

— Mūsų parapijos šventovės statybos fondui aukėjo \$6.000: N. N., \$2.000: a.a. Algio Tarailos testamentinis palikimas, po \$200: A. V. Vaitkai, A. Rakauskas, po \$100: P. V. Dalindos, A. Ambraskos, M. Jagminas, \$50: A. K. Bačėnė, Brampton, Ont., \$20: S. Duobaitienė. Geradariams nuosirdi padėka.

— Sv. Jono lietuvių kapinės palaidoti: a.a. Stepas Kęsgaila iš Montreale, a.a. Jonas Vekteris iš JAV, a.a. Jonas Campbell (Kilinskas). Velionių šeimos nariams ir artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Steigiamasis jaunųjų ateitininkų susirinkimas įvyks spalio 16, sekmadienį, po 11 v. pamaldų. Jaunima globoti sutiko V. Dalindienė ir stud. V. Petkevičiūtė. Tikimasi taip pat pagalbos iš seselės Paulės.

— Bilietai į Anapilio balių gaunami Anapilyje po pamaldų. Užsakant stalus, prašoma kreiptis pas A. Šėpavičienę tel. 766-3726. Programą atliks "Antras kaimas" iš Čikagos.

— Kviečiame pasauliečius aktyviai įsijungti į pamaldas bei liturginius skaitymus. Ypač laukiamas jaunimas.

— Šią savaitę parapijos klebonas dalyvauja Toronto kunigų studijų dienoje.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v.v., už a.a. Praną Stripinį, užpr. T. A. Žilaitį vietoj gėlių, 11 v. už a.a. Joną Žeką (užpr. J. R. Žiuraitis) ir a.a. Izidoriją Kuckinską.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios
— Penktadienį, 6.30 v.v., konfirmandų pamokos.
— Spalio 9, sekmadienį, 2 v.p.p., Kanados Lietuvių Dienos proga iškilmingos pamaldos su šv. Komunija įvyks Londono Išganytojų šventovėje, 1 Frank Place ir Wellington Rd., London, Ont. Todėl šį Padėkos šventės savaitgalį Toronte pamaldų nebus.
— Padėkos šventės pamaldos nu-keliamos į spalio 16 d., 9.30 v. Po jų bus tradicinė moterų draugijos puota, kurios metu numatyta parnagrėnti 1978 m. finansinę sąmatą, finansinį ir šventovės remonto vajų bei lietuvių parapijos tarybos papildymą šešiais nariais ir t.t. Tikimės gausaus dalyvavimo.
— Spalio 2 d. pamaldų metu įvyko J. Lukšos-Daumanto 25 m. ir Romo Kalantos 5 m. mirties prisiminimas. Ta proga maldomis bei giesmėmis buvo prisiminti visi lietuviai, kurie aukoję savo gyvybę tautos labui.

ANAPILIO SPAUDOS KIOSKE
gauta nauja plokštelė "Kur dangus ūgnim liepsnoja", kurią įdainavo ir išleido Klevelando ramovėnų vyrų choras. Papildomai gauta populiarūs Lietuvių įdainuotos plokštelės "Jūros lopšinė". Dar galima gauti J. Daumanto knygą "Fighters for Freedom".

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pirmasis mėnesio penktadienis — spalio 7 d. Seneliai ir ligoniniai namuose ir aprūpinami sakramentais, jei pageidauja.

— Prisikėlimo parapijos tretininkės spalio 2, paminėjo šv. Pranciškaus Asyzičio šventę.

— Santuokai rengiasi Nijolė Čižikaitė su Arthur Bredlo.
— Jonas Vekteris, 88 m., atvykęs aplankyti savo brolio Leono, mirė Toronte. Palaidotas Sv. Jono lietuvių kapinėse. Leonui ir jo šeimai reikiama užuojauta. Užjaučiame ir H. Stepaity, Čikagoje mirusį jo pusseserį Aldonai Sadonienę.

— Arkivyskupijos kunigų seminare šią savaitę dalyvauja kun. A. Simanavičius, OFM, ir kun. B. Mikalauskas, OFM.

— KLM Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus narių susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 9 d., po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Programoje — kun. B. Pacevičiaus pasakaita, einamieji reikalai ir kavutė. Valdyba kviečia nares ir viešias dalyvauti.

— Spalio mėn. mūsų šventovėje kasdien kalbama dalis Rožinio po 8 m. Mišių, šeštad. ir sekmad. — po 9 v. Mišių.

— Jaunimo choro repetitijos vyks ta tuoj po 10 v. Mišių muzikos studijoje. Kviečiami berniukai ir mergaitės įsijungti į šį chorą. Spalio 9 d. repetitijos nebus.

— Parapijos choro repetitijos vyks ta trečiadieniais 7.30 v.v. muzikos studijoje.

— Spalio 1 d. abiejų tuntų "Satrijos" ir "Rambyno" skautai-ės turėjo iškilmingas pamaldas mūsų šventovėje, po kurių įvyko sueiga Parodų salėje su vaišėmis.

— Parapijos biblioteka spalio 9 d. neveiks.

— Mišios: šeštadienį, 8 v.v., už Josefina Bučnienę, užpr. J. Kriščiūnas, 8.30 už Emiliją Barauskienę, užpr. skautininkų-kū Ramovę, 9 v. už Joną Griklinį, užpr. A. J. Sulcail, 9.20 už Juliją Dauniene, 10 v. už Juozą Prapuolienį, užpr. O. Gataveckienę, sekmadienį, 8 v.v., už Mariją Melnikienę, užpr. par. choras, 9 v. už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienę, 10 v. už Antaną Sapijonį, užpr. B. Sapijonienę, 11.30 už parapiją, 7 v. už Joaną Alksnienę, užpr. V. B. Alksnienę.

— Jaunučiams iki 12 m. krepsinio treniruotės vyksta kiekvieną antradienį nuo 5.30 v.v. Vadovas — Algis Nausėdas.

ISNUOMOJAMAS gražus 3 kambarių butas su virtuve ir vonia I-me augšte — 2 blokiu nuo požeminio ir 7 nuo Prisikėlimo parapijos. Skambinti tel. 533-5717.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staltiesius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

"VENUS FLORISTS" Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

Ir vėl bus proga pasijuokti —
Iš Čikagos atvyksta "Antras Kaimas"

ANAPILIO

BALTIUS

PROGRAMOJE:
a. "Antras Kaimas" su nauja programa
b. gausus bufetas, loterija
c. šokiai

spalio 15, šeštadienį ANAPILIO salėje

Užsakyti stalus pas p. Šėpavičienę telefonu 766-3726

ANAPILIO TARYBA

Pradžia — 7 val. vakaro Įėjimas — \$5.00

TRADICINIAI METINIAI L. S. K. "VYTIS"

ŠOKIAI

įvyks spalio 22, šeštadienį, ANAPILYJE.

Programą atliks Lietuvos estrados dainininkė VIOLETA RAKAUSKAITE.

• Šokiams gros Kaminsko "Muzika" • Bufetas, baras, • Pradžia • Visi • Loterija • 7 val. vakaro kviečiami!

"Nepriklausomos Lietuvos" SPAUDOS VAKARAS TORONTE

PROGRAMOJE:

- Sol. Gina Čopkuskienė,
- Montrealio Aušros Vartų parapijos oktetas, akomp. Mrs. Roch.
- Bus baras, šiltų valgių bufetas.
- Šokiams gros geras orkestras.

Kviečiami atsilankyti iš visur ir paremti lietuvišką spaudą.

RENGĖJAI

Vakaro pradžia — 7 v.v. Įėjimas — \$4.00, studentams ir pensininkams — \$3.00

Bilietai — pas Stp. Varanką tel. 534-9127 ir Lietuvių Namuose tel. 533-9030.

lapkričio 5, šeštadienį, LIETUVIŲ NAMUOSE didžiojoje salėje (Mindaugo)

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusio sekmadienio popietė dalyvavo 200 lietuvių. Svečių knygoje pasirašė: A. Kenstavičius iš goje, B.C., ir K. Mikliai iš Oak Kawn, Ill., G. ir G. Amolevičiai iš King City, Ont., L. Dimša iš Detroito, J. Stelmokas iš Lansdowne, Pa., D. Šakinskas iš Drexel Hill, Pa., prof. J. Slavėnas ir dr. G. Slavėnienė iš Buffalo, J. Staros iš Hamiltono, R. Pamminger ir G. Ligveckaitė iš Toronto, Ont.

— Pagal paskolos laktų taisykles LN kiekvienais metais po rugsėjo 30 d. turi atmokėti 10% skolos. Daug paskolos laktų laikytojų yra pakietė savo adresus. Valdyba prašo norinčius gauti palūkanas ir atmokamą dalį skolos kreiptis į LN raštine arba skambinti telefonu 533-9030.

— LN biblioteka gavo tik iš spaudos išėjusią dr. Vlodo Juodeikos knygą "Didžioji iliuzija".

— Lietuvos kariuomenės atkūrimo 59-ji metinė suaktis bus paminėta LN lapkričio 19 d. Minėjimą rengia Toronto V. Putvio šaulių kuopa.

— "Lokyje" nuo š.m. spalio 11 d. bus duodami šilti ir šalti užkandžiai bei valgiai.

— Š.m. lapkričio 6, sekmadienį, 2 v. p.p.p., prasidės Toronto šachmatininkų pirmenybės (vieta bus paskelbta vėliau). Lietuvių šachmatininkų klubas nutarė pirmenybėse dalyvauti. Jų komandai dar trūksta 2 žaidėjų. Suinteresuoti prašomi skambinti V. Genčiui 239-7524. Šachmatų komandos dalyviai turi būti susipažinę su šachmatų teorija.

— Teatras "Aitvaras" jau ruošia tris scenos pasirodymus: "Duobkasiai", "Zentelis" ir "Pasimatymas" tuoj po N. Metų. "Aitvaras" taip pat dalyvaus Alladin teatre daugiaakultūrėje savaitėje su vaidinimu "Žemės rojus". Teatrui labai reikia naujų artistų arba teatro talkininkų. Suinteresuoti skambinkite į LN tel. 533-9030.

— Metinis LN balius įvyks spalio 29, šeštadienį. Ruošia LN Moterų Būrelis ir LN Vyrų.

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ NARIŲ SUSIRINKIMAS

įvyks spalio 16, sekmadienį, 3 v.p.p., KARALIAUS MINDAUGO MENEJE, LIETUVIŲ NAMUOSE

Bus šie pranešimai: pirmininko, iždininko, parengimų komisijos, įstatų ir bingo komisijos, svetainės "Lokys" ir personalo priežiūros, remontų komisijos ir visuomeninės veiklos komisijos.

LN nariai ir visi lietuviai, norį susipažinti su Lietuvių Namų veikla, kviečiami dalyvauti susirinkime. Atilankiusieji bus pavaišinti kava ir pyragaičiais.

LN valdyba

Maironio mokykloje spalio 8, šeštadienį, pamokų nebus ryšium su Kanados Lietuvių Diena Londone ir ilguoju savaitgalio. Pamokos vėl prasidės spalio 15 d. įprastu laiku Sv. Vincento Pauliečio mokyklos patalpose.

Baltiečių balius ruošiamas spalio 14, penktadienį, 7 v.v., Toronto Hilton Harbour Castle. Maloniai kviečiami dalyvauti ir lietuviai. Tuo būdu norima suteikti lėšų šeštajai baltistikos konferencijai, kuri įvyks Toronte 1978 m. Rezervacijų reikalą prašoma kreiptis į T. Renkauskienę tel. 767-8264.

Metiniam Anapilio baliui, įvykstančiam spalio 15, šeštadienį, dar trūksta loterijos fantų. Turintieji ką nors įdomesnįo paaukoti prašomi įteikti klebonijoje.

Baltiečių Moterų Tarybos Kanadoje 25 metų veiklos minėjimas-kavutė su menine programa bus spalio 16, sekmadienį, 3 v.p.p., Estų Namuose, 958 Broadview. Kvietimai gaunami sekmadieniais Prisikėlimo par. salėje. Vakarašis galima kreiptis tel. 767-8667 pas G. Balčiūnienę.

SLA 236 kuopos pirmasis rudens susirinkimas įvyks spalio 16, sekmadienį, 1 v.p.p., Lietuvių Namuose. Visi nariai kviečiami atsilankyti. M.F.Y

Tradieinis Ateitininkų Tėvų Komiteto rengiamas "Havajų vakaras" įvyks spalio 22, šeštadienį, Prisikėlimo parapijos salėje. Gros Kaspučio vadovaujamas šokių orkestras "Romantika" iš Detroito. Rengėjai prašo visus tautiečius rezervuoti tą vakarą šiam renginiui. Jei kas galėtų paaukoti laimikių loterijai, prašoma juos įteikti k-tonariams arba atnešti į Prisikėlimo parapijos raštine.

Dail. Danguolės Stončiūtės-Kuolienės grafikos darbų paroda

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Toron-

Palaidotas Steponas Kęsgaila

Zaibo greitumu apibėgo žinia Montrealio lietuvių kolonijai, kad žymusis visuomenės veikėjas liko staigiai pakirstas širdies smūgio rugsėjo 29 d. Po šermenų ir pamaldų Aušros Vartų parapijoje, kuriai velionis nuo pat pradžios priklausė, jis buvo pergabentas lėktuvu į Toronto - Mississaugos lietuvių tautiečiai, pagerbdami energingą veikėją. Į Torontą velionį palydėjo tiktai jo artimieji. Lietuvių kapinėse karstą nešė buvę Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkai — B. Sakalas, dr. P. Lukoševičius, A. Rinkūnas, dr. S. Čepas, E. Čuplinskas, J. R. Simanavičius. Kapinėse buvo galutinai atsisveikinta su velioniu kaip visuomenės veikėju. Dabartinės KLB krašto valdybos vardu žodį tarė jos pirm. J. R. Simanavičius.

A.a. Stp. Kęsgaila-Kenstavičius gimė 1910 m. gruodžio 8 d. Dapšių k., Židikų valsč., Mažeikių apskr. Baigęs Mažeikių gimnaziją, studijavo teisę Vytauto D. universitete Kaune ir ją baigė 1935 m. Nuo 1931 m. tarnavo Kauno miesto savivaldybėje įvairiose pareigose. Vokiečių okupacijos metu 1942-44 m. buvo Kauno miesto burmistras. Dėl antrosios sovietinės invazijos pasitraukė į Vokietiją, 1947 m. išvyko į Angliją, 1948 m. — į Kanadą. Išsikūres su žmona Montrealyje, labai aktyviai daly-

vyvavo lietuvių veikloje, ypač Lietuvių Bendruomenėje, kuriai ir pirmininkavo trejetą metų. Tuo metu jis ypač rūpinoj Vakarų Kanados lietuviams ir kitų Kanados sričių tautiečiams. Pastaraisiais metais, nusilpus sveikatai, ribojosi daugiau vietinė veikla — žvejų-medžiotojų ir pensininkų klubuose, nors neužmiršo ir kitų organizacijų, uoliai rėmė parapijas, dalyvavo įvairiuose renginiuose.

Gyvendamas nepriklausomoje Lietuvoje, velionis reikėsi tautinės linkmės organizacijoje, ypač Jaunosios Lietuvos Sąjungoje, bendradarbiavo įvairiuose laikraščiuose. Kanadoje 1949 m. įsteigė Tautinę Lietuvių Sąjungą.

Baigęs žemiškąją kelionę, išsėkis atgamtinėje ramybėje!

B. M.

A.A. STEPONAS KESGAILA

MONTREALQUE

Žymioji solistė V. Rakauskaitė, neseniai atvykusi iš okupuotos Lietuvos ir apsigyvenusi V. Vokietijoje, po savo koncerto Kanados Lietuvių Dienoje Londone atvyks į Montrealityje ir čia atliks koncertą spalio 16, sekmadienį, Aušros Vartų par. salėje.

Lituanistinis seminaras naujus mokslo metus pradėjo spalio 1 d.

D. Blaundžiūnaitės ir J. R. Sondas sutuoktuvės įvyko rugsėjo 17 d. AV šventovėje. Giedoją parapijos choras ir sol. A. Keblys. Vargonais grojo Mme Roch. Iškilmingas vestuvinis priėmimas įvyko parapijos salėje. Jaunųjų tėvai pasakė roikšmingas atsiveikimo kalbas, parapijos vyrų oktetas sudainavo Daliai atsisveikinimo dainas, pakviesdamas į sceną pačią jaunąją, kuri prisagė visiems po gėlę, o jai pačiai buvo įteikta Lietu-

vos rožė. Ponia Sondienė, kurios sūnus vos prieš penkerius metus yra atvykęs iš Lietuvos, o ji pati prieš 15 metų, įteikė savo vaikams — jaunavedžiams, pamergėms ir pabroliams po tautinę juostą, atsiųstą iš Lietuvos. Galų gale buvo praneštas Sv. Tėvo palaiminimas jaunavedžiams ir įteikta seselių dovana. Pats p. Sondienė paskaitė gausybę telegramų iš Lietuvos. Sutuoktuvėse dalyvavo daug svečių iš Toronto, Niujorko, Bostono ir Čikagos. Sveikiname Dalią ir Rimvydą, sukūrusius lietuvišką šeimą, ir linkime jiems Dievo palaimos ir globos. B.

Toronto Lietuvių dainos grupė "Volungė" atliks meninę programą žvejų - medžiotojų klubo "Nida" ruošiamame sezono uždarymo baliuje 1978 m. sausio 28 d. Aušros Vartų par. salėje. A. M.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	10.5%
Taupomąsias s-tas	7.5%	Nekiln. turto	10.0%
Pensijų planas	8.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 1 m.	8.75%	Investacines nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	8.75%		
Term. ind. 3 m.	9.0%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais neribama vasara nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

to skyriaus valdyba praneša, kad tradicinis sąjungos pobūvis įvyks š.m. lapkričio 12 d. Islingtono Golfo Klubu patalpose.

PLIAS Toronto skyrių padidino keturi šiais metais Toronto universitetą baigę lietuviai inžinieriai: Kęstutis Bartusevičius, Vytautas Juškevičius, Raimondas Sungaila ir Jonas Yčas. PLIAS Toronto skyriaus valdyba kviečia visus lietuvių inžinierius ir architektus, dar neįstočiusius sąjungon, pranešti apie save skyriaus pirmininkui Juozui Stankui, 15 Erica Rd., Thornhill, Ont. arba tel. 889-5754.

Toronto arkivyskupija (katalikų) savo kunigams ir šiemet surengė studijų dienas Honey Harbor vietovėje "Delawana Inn" patalpose. Pirmoje grupėje dalyvavo apie 150 kunigų, didžiąją jų ir seserų, jų tarpe — du lietuviai kunigai. Kitose dviejose grupėse taip pat dalyvaus po tiek pat asmenų. Tos studij-

dienos yra privalomos visiems Toronto arkivyskupijos kunigams, išskyrus pensininkus. Pagrindinė studijų tema — pamokslai ir dabartinės teologija.

J. Kaknevičienė, "T2" administratorė, po operacijos sveiksta Sv. Juozapo ligoninėje.

Dail. Tiesforas Valius steigias susirgo spalio 1 d. Gydomas Sv. Juozapo ligoninėje.

"T. Žiburių" spaudos baltias loterijai telkiami laimikiai. Nutarta užsakyti geros kokybės spalvotą televiziją. Jau gautas dail. R. Viesulo paveikslas. Dail. A. Tamošaitienė ir dail. A. Tamošaitis taip pat pažadėjo po paveikslą. Tikimasi gauti kūrinių ir iš kitų dailininkų. Meninei programai atlikti spaudos baliuje pakviestos jaunosios kartos dainininkės — sol. Anita Pakalniškytė iš Hamiltono ir "Volungės" grupė iš Toronto. "T2" spaudos balius bus 1978 m. vasario 4 d. Anapilio salėje.